

İki çekilme arasındaki fark

Enver Sezgin 16.05.2013

Pek çok kişi tarihsel bir süreçten geçmekte olduğumuzu söyledi, söylüyor. **“Tarihsel süreç”**ten söz etmemize sebep, sadece PKK güçlerinin savaş alanını terk etmesi değildir. Aynı zamanda silahların sonsuza dek bırakılması ve Türkiye’nin kendi Kürt meselesini bütünüyle siyasetin konusu hâline getirmesidir.

Murat Karayılan’ın PKK’nin silahlı güçlerinin sınır dışına çıkmaya başlayacağını söylemesinden sonra yeni bir aşamaya geçtiğimiz açıktır. Çekilmenin ne kadar süreceğini bilmiyoruz. Bu bir teknik konudur ve bu sürecin ne kadar bir zaman alacağını en iyi geri çekilenler bilmektedirler. Ancak Reyhanlı’da elli kişinin ölümüne sebep olan bombalı saldırılar bize bu işin mümkün olan en kısa sürede sona ermesi gerektiğini söylüyor.

Asıl konu şudur: Geri çekilme ne kadar sürerse sürsün herhangi bir saldırı ile karşılaşılmalıdır. Aksi durum işi zora sokar. Nitekim **Murat Karayılan** 8 Mayıs’tan sonra yaptığı ilk açıklamada şunu söyledi: **“Devlet güçleri müdahale edip 99’daki gibi operasyon yaparsa, bizim gücümüz de geri çekilme hareketini durdurup kendi savunmasını yapacaktır.”** Bugüne kadar tek bir insanın burnunun kanamaması bu işin başarılı bir biçimde yürütüldüğünü göstermektedir. İşler yolunda gittikçe halkın belli bir kesiminde güçlü bir biçimde var olan kaygılar azalacak, giderek yerini rahatlamaya bırakacaktır. **“Ne verdiniz”** sorusu anlamını yitirecek, sürecin zafer ve yenilgi kavramlarıyla tanımlanamayacağı gerçeği daha iyi anlaşılacaktır.

Ortaya çıkan bir başka gerçek ise geri çekilme için bir yasa çıkarmaya gerek olmadığıdır. Bunda ısrar edenler meşruiyetin müthiş gücünü hesaba katmadılar. Halkın barışa verdiği desteğin artması bu meşruiyeti daha da güçlendirmiştir.

Haddizatında şu birkaç aydır halkta var olan barışa ve çözüme dair umut bu yeni aşama ile birlikte daha da artmış görünüyor. Elbette sürece ilişkin kaygılar ve endişeler devam ediyor. Öte yandan, olup biteni 99 çekilmesine benzetip aynı akıbete uğrayabileceğimizi söyleyenler de var. Evet, böyle bir tehlike yok değil, ancak yaşadığımız süreç pek çok bakımdan 99 çekilmesinden farklıdır. Hatırlayalım, o yıllarda Öcalan’ın talimatı ile PKK silahlı güçleri sınır ötesine çekilmiş ki çekilme sırasında güvenlik güçlerinin saldırısına uğramıştı ancak 2004 yılında silahlı eylemler yeniden başlamıştı.

Ne yazık ki o dönemde her iki taraf da barışa hazır değildi. Dönemin siyasi iktidarının ve diğer karar vericilerin çözüme dair bir politikaları olmadığı gibi, böyle bir niyetleri de yoktu. Sadece çekilmeyi öngören ve daha çok hile amacı taşıyan bir yaklaşım vardı.

1999 ağustosunda PKK güçleri de pek hazır değildi. Öcalan’ın ani talimatı karşısında şaşkındı. Sonuçta bu talimata uyulmuştu, ancak o geri çekilme pek çok soru işareti eşliğinde gerçekleşmişti. PKK meclis üyesi bir kadın şöyle söylüyor: **“O zaman silahlı güçlerimizde çok güçlü bir belirsizlik vardı.”**

Geçmişten dersler çıkarıldığını görüyoruz. Bizzat devlet tarafından Öcalan ile Kandil arasında bir mektup trafiği kuruldu. Bu trafiğin bir ucu Avrupa’ya uzandı. Böylelikle PKK saflarındaki tereddütler bizzat Öcalan tarafından en az seviyeye indirildi. Siyasi iktidarın silahların susması ve geri çekilmenin gerçekleşmesi yönünde bir irade göstermesi dönemin önemli özelliklerinden biri oldu. Ancak **yeni sürecin en önemli özelliği halkın büyük desteğidir.**

Nereden bakarsak bakalım, yepyeni bir süreç yaşıyoruz. Atılacak küçük adımlar büyük kapıları aralayabilir. Hep birlikte, ilk kez yepyeni bir süreç yaşıyoruz. Her şeyi mükemmel yapmak mümkün olmayabilir. Kuşkusuz,

“süreç”i baltalamak isteyenler ellerinden geleni yapacaklardır. Ancak pek çok şey barış isteyenlerin ellerindedir. Her şeyden önce, üslup giderek daha fazla önem kazanıyor.

Başbakan Yardımcısı **Bülent Arınç**, Koç Üniversitesi’nde yaptığı konuşmanın bir bölümünde şöyle diyor: **“Cehennem dibine gitsinler.”** Gidiyorlarsa, bizim buna sevinmemiz gerekmez mi? Oysa konuşmanın bütününe baktığımızda, Bülent Arınç’ın barış ve çözümü ne kadar istediği görülmektedir. Ancak söz bir kere ağızdan çıkmıştır. Bu sözlerle verilen tepkilerden anlaşılıyor ki hassas bir dönemden geçiyoruz ve ne söylediğimize daha çok dikkat etmemiz gerekmektedir.

Elbette çekilmelere sevinmemiz gerekiyor. Ancak uzun ve zorlu bir sürecin bizleri beklediğini akıldan çıkarmamalıyız. Şu anda sınırların ötesine çıkmakta olan insanlar hakkında **“nereye giderlerse gitsinler”** demek yerine, onların evlerine dönmeleri ve yaşamlarını güven içinde sürdürmeleri için ne yapmamız gerektiğini yüksek sesle düşünmek daha iyi olmaz mı?

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eşit olmaya hazır mıyız

Enver Sezgin 23.05.2013

İlkokul ikinci sınıfta okuyorum. Bir Rum olan sınıf öğretmenimiz **Vasil Fanaryodis**’in (yanlış hatırlamıyorsam adı buydu) yolu nasıl olmuşsa **Kurtalan**’a, bu ücra kasabaya düşmüş. Bir gün okul müdürü elinde kalın bir sopa, içeri girdi. Cebinden bir kâğıt parçası çıkarıp aralarında benim de adımın bulunduğu birtakım isimler saydı. Bizi alıp odasına götürdü. Elindeki sopayla ellerimize, ayaklarımıza hatta kafamıza vurmaya başladı. Yoruluncaya kadar dövdü. Sonra da ekledi: **“Bir daha teneffüslerde Kürtçe konuştuğunuzu duymayacağım!”** Ağlayarak sınıfa girdik. Öğretmen, müdürün neden dayak attığını sordu, **“Kürtçe konuştuğumuz için,”** dedik. Üzüldü. Yapacağı pek bir şeyi yoktu. Kendi kendime düşündüm: Acaba öğretmen Rumca konuşursa müdür onu da döver miydi?

Durup dururken bu hikâyeyi neden anlattım?

CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**, partisinin **Demokrasi, Hukuk ve Toplumsal Barış İçin CHP’nin Önerileri ve Öncelikleri** isimli raporunu anlatmak üzere bir toplantı düzenledi. Kılıçdaroğlu bir soru üzerine, **“Anadilde eğitim hakkı Türkiye’yi böler, ayırıştırır,”** dedi. Aslında Kılıçdaroğlu’nun bu yaklaşımı, Türkiye’de azımsanmayacak bir kesimin de düşüncelerine tercüman olmaktadır.

Bu görüş ne derece doğru? Tek başına farklılıklar ve bu farklılıkların kamuda karşılığını bulması ayırmaya ve bölünmeye neden olabilir mi? Öyle olsa Avrupa’da bugünkünden çok daha fazla ülke olması gerekmez miydi? Çünkü pek çok ülkede devlet okullarında birden fazla eğitim verildiğini biliyoruz.

İsviçre’yi ele alalım mesela, burada **dört resmî dil** var: **Almanca, Fransızca, İtalyanca** ve **Romanş dili**. Hemen söyleyeyim, federal mecliste bu dört dilde simültane çeviri yapılmaktadır. Ve bir not daha: **her İsviçreli okulda kendi anadilinden başka, resmî dillerden birini daha öğrenmek zorundadır.**

Pek çok konuda örnek aldığımız **Fransa** 1980 yılından itibaren azınlıklara karşı tutumunu bir hayli değiştirdi. Bugün **devlet okullarında Fransızca dışında altı bölgesel dilde eğitim yapılmaktadır**.

Yıllar önce **Moldova**'ya gitmiştim, yolum **Gagavuz Bölgesi**'ne de düştü. Burası iki yüz bin nüfusa sahip özerk bir bölge, kendi parlamentosu ve hükümeti var. **Okullarda Moldova dili** (siz **Romence** de diyebilirsiniz), **Rusça ve Gagavuzca öğretiliyor**. Başkent Komrat'ta bir okulu ziyaret etmiştim. Okulda birkaç Bulgar öğrenci varmış, onlar için ayrı derslik açmışlardı ve Bulgarca da eğitim veriyorlardı.

Türkiye'de anadil konusu gündeme her geldiğinde birileri de **Belçika**'da olanları örnek gösteriyor. Belçika'da yaşanan problemin temelinde yatan ne ülkenin federal yapısı, ne de anadil eğitimidir. Belçika devleti **İngiltere, Almanya, Fransa ve Hollanda** arasında bir **tampon bölge** olarak kuruldu. Bugünkü problemin kaynağı da burada yatmaktadır.

Bırakalım bütün bu uluslararası örnekleri ve kendi tarihimize bakalım:

1930'lu yıllarda, Kürtçenin konuşulmasının bile yasak olduğu dönemleri yaşadı bu ülke. 1983 yılında çıkarılan ve 1991 yılında yürürlükten kaldırılan 2932 sayılı yasanın 2. maddesi şöyle diyordu: **"Türk devleti tarafından tanınmış bulunan devletlerin birinci resmî dilleri dışında herhangi bir dille düşüncelerin açıklanması, yayılması ve yayınlanması yasaktır."** Bu yasağın karşılığı hapis cezasıydı.

Sonunda ne oldu?

Bazen birtakım baskılar sonucu insanlar kendi etnik kökenlerini gizleme ihtiyacı duyabilirler. Ama ilk fırsatta bu durumdan sıyrılır ve taleplerini dile getirirler. Kendimi bildim bileli, Kürt siyasal hareketlerinin temel taleplerden biri **"anadilde eğitim"** olmuştur. Bugün de öyle. Üstelik bu talebi sadece Kürtler dile getirmiyor. Örneğin **Çerkesler** kendi dillerini öğrenme isteğini özellikle son yıllarda sıkça dile getirmeye başladılar.

Peki, devlet bu baskılara ne kadar direnebilir? Ya da şöyle sorayım: bugün ilköğretim okullarında anadil seçmeli ders olarak öğretiliyor; peki buraya hangi talepler sonucu gelindi? Toplumda anadil eğitimi talebi olmasaydı bu adımlar atılır mıydı?

Bir dili yasaklıyorsanız, hiç kuşkunuz olmasın bir yerlerde düşmanlık, kin ve nefret besliyorsunuz demektir. Sonraki aşama da çatışma olur. İşte Türkiye'de olan biraz da budur. Eğer birarada yaşama iradesini güçlendirmek istiyorsak, bunun yolu birtakım korkuları canlı tutmaktan geçmez. Farklılıklar ve bu farklılıkların kamuya yansması tek başına bir ayrışma ve bölünme nedeni değildir. Tersine, toplumsal ayrışmayı körükleyen şey baskıdır, ayrımcılıktır. İşte o vakit, toplumdaki farklılıklar ayrışmanın bir unsuru olabilir.

Bir arada yaşama iradesini zayıflatan en önemli unsur eşitsizliktir.

Eşit olmaya hazır mıyız?

*

26 mayıs pazar günü saat 14:00'te, **Çözüme Evet Koalisyonu** öncülüğünde, Saraçhane'den Beyazıt'a **"Çözüme ve Barışa Evet"** yürüyüşü yapılacaktır. Orada olacağım.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhurbaşkanı partili olursa...

Enver Sezgin 28.05.2013

AK Parti'nin bir süredir önerdiği **"başkanlık sistemi"** şimdilik çıkmaza girmiş gözüküyor. Nitekim parti yönetiminden bu konuda ısrarcı olmadıkları yönünde açıklamalar gelmeye başladı... Genel Başkan Yardımcısı **Hüseyin Çelik**, medya kuruluşlarının haber müdürleri ile biraraya geldiği toplantıda **"başkanlık sistemini olmazsa olmaz olarak" ileri sürmediklerini** ifade etti.

Öyle anlaşıyor ki, tüm çabalara ve geçen zamana rağmen halkın çoğunluğu başkanlık sistemini en azından şimdilik benimsemiş değil. Bunu, yapılan anketlerin sonuçlarından çıkarabileceğimiz gibi, Âkil İnsanlar Heyeti'nin çalışmaları sırasında da gözlemlmek mümkün. AK Parti'nin, başkanlık sistemi konusunda frene basmasının bir nedeni de bu olmalı.

AK Parti'nin bir süredir Türkiye'nin her köşesinde üyelerini ve seçmenlerini başkanlık sistemi için ikna çalışmaları yaptığını biliyoruz. Ne var ki, başkanlık sisteminin Türkiye için en geçerli sistem olduğunu anlatan konuşmaların beklendiği ölçüde etkili olmadığını, AK Parti'ye gönül verenlerin bile henüz bu konuda ikna olmadığını anlıyoruz.

CHP ve MHP'nin başkanlık sistemine (ilk günden) karşı çıkmalarından sonra gözler bütünüyle BDP'ye çevrilmişti. Acaba başkanlık sistemi çözüm sürecinde pazarlık konularından biri olabilir miydi?

Eş Genel Başkan **Selahattin Demirtaş** son grup toplantısında **"AKP'nin başkanlık sisteminden vazgeçmesi gerekir"** diyerek kendi partilerinin de tutumunu şimdilik kesin bir ifade ile sergilemiş oldu. **"Önce başkanlık sistemi, sonra 'Türk usulü başkanlık' ve yarı başkanlık sistemi..."**

İşler iyice karışınca AK Parti, çoktandır var olan B planını, yani partili cumhurbaşkanlığı seçeneğini ileri sürmüş gözüküyor. Bunun için anayasanın 101. maddesinde değişiklik yapıp, buraya bir paragraf eklemek yeterli olacak gibi gözükse de işin gerçeği öyle değil.

Bu durum, bir paragraf değişikliğinden çok daha fazlasını ifade ediyor. Bir kere, önümüzdeki cumhurbaşkanlığı seçimlerinde bir ilk yaşanacak. Halkın oylarıyla ilk kez Çankaya'ya bir cumhurbaşkanı çıkacak. Kim seçilirse seçilsin bu böyle.

O cumhurbaşkanının, ister istemez daha önce seçilenlerden daha fazla bir ağırlığı olacaktır. Yani pek çok yetkisi olan, yanı sıra hiçbir sorumluluğu olmayan ve halk tarafından seçilen bir cumhurbaşkanı...

İster partili ister partisiz, seçilen cumhurbaşkanı siyasi hayatımızda bu günden daha etkili bir aktör olacak.

Tayyip Erdoğan'ın cumhurbaşkanlığı sözkonusu olduğunda ise onun **"makam"** bakımından daha fazla bir anlamı olacağı açık.

Star gazetesinden **Mehmet Ocaktan** şöyle diyor: *"Sanıldığı gibi partili cumhurbaşkanı, kuvvetler ayrılığına aykırı filan değildir. Eğer böyle bir endişeyi dillendireceksek, bugün de aynı şeyleri söylemek mümkündür. Şimdi, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün yasal olarak bağı yok diye özü itibarıyla AK Parti'den farklı bir düşünce yapısı içinde olduğunu söyleyebilir miyiz?"*

Oysa on bir yıllık başbakanlığı döneminde gördüğümüz Tayyip Erdoğan'ın, Abdullah Gül'den çok daha farklı bir cumhurbaşkanlığı profili çizeceğini tahmin etmek hiç de zor olmasa gerek.

Asıl soru şu: **Erdoğan neden partili cumhurbaşkanı olmak istemektedir? Bu, onun için ne anlama geliyor?**

Aklına ve bilgisine güvendiğim bir hukukçu arkadaşım, **“Başbakan Erdoğan’ın bu bahiste en çok üzerinde durduğu konu, partisi ile ilişkilerinin nasıl devam edeceğidir”** dedi. Onun önünde Özal ve Demirel örnekleri var. Hem Özal hem de Demirel köşke çıktıktan bir süre sonra bihakkın (kurucu, doğal, tarihî, tartışılmaz) lideri oldukları partilerine uzak düştüler. Sonrasında her iki parti de siyasi hayatımızdan silindi... İşte Erdoğan bu iki siyasetçinin yaptığı **“yanlış”** yapmak istemiyor.

Tayyip Erdoğan bunca emek verdiği partisini cumhurbaşkanı olduktan sonra da arkasında görmek istiyor. Bir müddet daha lendiği **“Bir müddet dahaB partisini yönetmek istiyor. Dahası bundan sonra yapılacak seçimlerde de partisinin milletvekili adaylarının belirlenmesinde karar veren kişi olmak istiyor. Erdoğan için “partili cumhurbaşkanlığı”** işte bu anlama geliyor. Bu yolla hem partisinin politikası üzerine etkili olacak ve hem de partisi vasıtasıyla parlamentoda güçlü bir kolu olacaktır.

Esasen Tayyip Erdoğan, cumhurbaşkanı seçildikten sonra da siyasetin en etkili kişisi olarak kalmak istiyor...

İşin özü bu olsa gerek.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çoğunlukçu demokrasinin çıkmazı

Enver Sezgin 04.06.2013

31 mayıs cuma günü saat altı buçukta, Cihangir Mahallesi Pürtelaş Sokak’taki evimden dışarı çıktım. Çıkmamla tam karşıdaki markete kendimi atmam bir oldu. Taksim Meydanı’na atılan gaz bombalarından dolayı neredeyse nefes alamıyordum. Meydanın 200 metre ötesinden söz ediyorum... Meydandakilerin hâli nicedir, dedim kendi kendime. Az sonra da zaten bir şey dememe gerek kalmadı. Gazdan etkilenen bir grup genç bulunduğum markete girdi ki bazılarının durumu oldukça kötüydü. Marketten limon alıp, böylece gazın etkisini azaltacaklardı. Sayıları giderek arttı. Bir kasa limon tükendi. Gençler arasında oturduğum sokakta ikamet edenler olduğu gibi, bulunduğum apartmanda yaşayanlar da vardı. Pek çoğunu herhangi bir siyasi eylemde göremeyeceğiniz bu insanlar **“Gezi Parkı”** eylemine katılarak dayak yemeyi, eziyet görmeyi göze almışlardı.

Tam o sıralarda İçişleri Bakanı **Muammer Güler “polisin orantısız güç kullanması iddialarının araştırıldığını”** ifade etti.

Görünen manzaraya bakılırsa, olup biten hakkında **“orantısız güç kullanımı”** hafif kalırdı. Bunun adı, olsa olsa **“vahşet”** olurdu.

Derken sokağa çok daha fazla gösterici akın etmeye başladı. Maksatları polisin girişine izin vermediği Taksim Meydanı’na ulaşmaktı. Her yolu deniyorlardı.

Dayanamadım, Sıraselviler Caddesi’ne doğru yöneldim. Cadde insan kalabalığı ile doluydu. Polis kovalıyor, onlar tekrar toplanıp var güçleri ile meydana ulaşmaya çalışıyorlardı. Buradaki genel insan profilinin çoğu,

demin anlattığım insan tiplerinden oluşuyordu.

Evet, gösterinin içinde pek çok politik parti ve grup vardı. Bu işin doğasında var zaten. Ancak aynı yerde herhangi bir siyasi örgüte mensup olmayan çok sayıda insanı da görmek mümkündü.

Saatler ilerledikçe göstericilerin sayısı daha da arttı. Meydan karadan ve havadan işgal altındaydı. Ama kimsenin de çekip gitmeye niyeti yoktu. Zaten evdekiler de gece geç saatlerde ellerine geçirdikleri tencere ve tavaları birbirine vurarak, çıkardıkları seslerle eyleme destek vermeye başladılar. Artık eylemler evlerin içine de girmişti.

Başbakan **“birtakım marjinal grupların eylemi”** olarak nitelendirse de cumartesi günü protestocu grubun sayısı daha da arttı...

Nihayet **“sağduyu”** egemen olmuş ve meydandaki polis barikatları kaldırılmıştı. Gittim baktım. Meydanda adım atacak yer yoktu.

Başka bir zaman asla birarada olamayacak parti ve gruplar alandaydı.

Hükümet, neredeyse tüm muhalefeti aynı saflarda birleştirdi.

İktidar bu olup bitenlerden ders çıkarmalı ve artık bu olanları küçümseme yoluna gitmemeli.

Gelişmeler **“Gezi Parkı”** eylemini çoktan aştı.

Bu saatten sonra pek çok şeyi yeniden düşünmemiz gerekebilir.

Şehir Hatları vapurlarının şeklinin nasıl olması gerektiğini vatandaşa soran Büyük Şehir Belediyesi, Taksim Meydanı'nın geleceği ile ilgili İstanbulluların görüşlerine başvurma gereği duymadı.

İki yıl önce bir yemekte **Kadir Topbaş**'la karşılaşmıştım. Fırsattan istifade İstiklal Caddesi'nin güzelim zemininin durup dururken ve kimseye sorulmadan neden yeni parke taşları ile değiştirildiğini sordum. Başkan **“İstiklal Caddesi bizim ayıbımızdır,”** yanıtını verdi. Ayıp işlenmeye devam ediliyor.

Hükümet aldığı yüzde elli oyla her istediğini yapacağını düşünüyor. **“Siz ne yaparsanız yapın, biz orası hakkında kararımızı verdik, yapacağız”** anlayışı tipik çoğunlukçu anlayıştır. Kendisi gibi düşünmeyenlerin görüşlerini dikkate almamaktır. Çoğunlukçu bir anlayışla hareket ederseniz, farkına varmadan olsa bile, otoriterliğin kapısını aralarsınız.

2002 yılında iktidara gelen AK Parti pek çok reforma imza attı, iyileştirmeler yaptı. Ancak zamanla kendi kadrolarını yerleştirmeye çalıştığı aşırı merkeziyetçi devlet yapısını değiştirmek için önemli bir girişimde bulunmadı. Gün gelir bu devlet yapısını toplumun da kendinizin de başına bela edersiniz.

AK Parti hükümeti son dönemlerde toplumun önemli bir bölümünün itirazlarını hesaba katmadan adımlar attı, atıyor. Önce alkollü içkiler konusundaki yeni düzenlemeler, daha sonra temeli atılan üçüncü köprüye Yavuz Sultan Selim adının verilmesi...

Sonunda tepkiler artacak, itirazın dozu yükselecekti.

Olacağı buydu.

NOT: Özellikle son üç gündür sürdürülen bazı eylemlerin **“Gezi Parkı”** ile bir ilişkisi olmadığı görülüyor. Kimi çevreler bu hareketlenmeyi fırsat bilerek ülkeyi tehlikeli bir maceranın içine sürüklemeye çalışıyorlar.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batman izlenimleri (1)

Enver Sezgin 11.06.2013

Gezi Parkı eylemi ikinci haftasını doldurdu. İki haftanın nerdeyse tek gündem maddesi bu oldu. Gazeteler **“meydan”** haberleri ile dolup taşıtı. Köşe yazarları başka bir konu yazmaz oldu. Olay her yönüyle ele alınıyor. Yorumların ardı arkası kesilmiyor. Ancak bir şey tüm ötekilerin önüne geçiyor; eylemlerin itici gücünü oluşturan **“doksan kuşağı”**. Pek çoğumuzun kıstaslarına göre **“apolitik”**tiler. Aslında bal gibi politikler. Vardılar, görünür oldular. Türkiye onları tanıdı. Onlar ise birbirlerini tanıdılar. Belki de kendilerini...

Bireysel esaslı hak arama yönteminin örneklerini verdiler.

Başbakan'ın dayatmacı tavırlarına karşı özgürlüklerini savundular. **“Yaşamıma karışma”** dediler.

Şu anda **“yeni”** eylemcilerden tam 1551 km. uzaktayım. Bu kadar ırak düşmeme sebep sevgili yeğenim Pelin'in düğünüdür.

Batman çocukluğumun ve gençliğimin geçtiği şehir. Şu anda üç yüz kırk bin nüfusa sahip. Ben ayrıldığımda nüfus kırk bin civarındaydı... Her yer yeni binalarla kaplı. Hatıralarım bu binaların arasına sıkışmış kalmış, ara ki bulasın. Canım sıkılıyor. Bir anda büyüdüğüm kente yabancılaşıyorum. Neyse ki birkaç eski dostla karşılaşıyorum. Bu beni rahatlatıyor. Eskilerden konuşuyoruz. Binaların arasına sıkışmış birkaç eski anımı bulup çıkarıyorum. Bu bana iyi geliyor. Dolaşıyoruz.

On bir yıl aradan sonra 1991'de buraya gelmiş ancak çok kısa süre sonra ayrılmak durumunda kalmıştım. 93'te tekrar geldim. Bir bahar günü akşam geç saatlerde dışarı çıkıp dolaşmak istedim. Sakıncalı olabileceğini söylediler. Tüm uyarılara karşı kardeşimin arabası ile şehirde şöyle bir tur atmaya kara verdim. Yollar bomboştu. Önümden tek tük otomobiller geçiyor muhtemelen çoğu polis aracıydı , in cin top oynuyor, korku kol geziyordu.

90'lı yıllar faili meçhul cinayetlerin en çok işlendiği dönem. Bu cinayetlerin pek çoğu gündüz işlenmiş. Gündüz cinayet işleyenler, geceleri buraları insansızlaştırmıştı.

Bugüne gelince; şehri dolaşıyoruz, **“korku yıllarından”** eser yok. Özellikle geri çekilme sürecinden sonra umutlar da artmış. Yeni bir çatışma ortamının ortaya çıkmasını düşünmek bile istemiyorlar. Burada konuşmalar daha çok gelecek üzerine yoğunlaşmış durumda. Geleceğe dair planlar yapılıyor.

Sanayici dostum **Mehmet Ekinci** şöyle diyor: *“Biz burada hangi alanlarda nasıl yatırımlar yapılacağını konuşuyoruz.”* Ve ekliyor: *“Bir adım sonrası bu yatırımların gerçekleşmesidir.”*

Çekilme sürecinin fiilen başlamasından sonra batıda en çok sorulan soru **“PKK silahları bırakacak mı”** sorusudur. Burada ise soru şudur: **“Hükümet demokratik reformlar için adım atacak mı?”** Bu soruya verilecek yanıt önemlidir. Bura insanı pek çok şeyin bu atılacak adımlara bağlı olduğunu düşünmekte.

Yaşayanlar bilir, haziran Batman’da dayanılması güç sıcakların başladığı aydır. Şansıma henüz o bunaltıcı havaya rastlamadım. Bir bahçede oturuyoruz. Aramızda gençler var. Hani o 90 gençliği dediklerimizden. Burada neredeyse hiçbir gence **“apolitik”** sıfatını yakıştıramazsınız. Deneyin, yanıtını alırsınız.

Konuşuyoruz. Bir arkadaşımız üç kez cezaevine girip çıkmayı bugüne kadarki yaşamına sığdırmış. Son olarak KCK davasından içeri girip bir buçuk yıl yattıktan sonra dışarı çıkmış. **“Bir arkadaşımın telefon görüşmesi sırasında yaptığım bir espriyi ciddiye aldılar ve beni cezaevine attılar,”** diyor. Ayrıca, **“Benimki bir şey değil, ayakkabı görüntüsü üzerinden cezaevini boylayanlar var,”** diye de ekliyor.

Gezi Parkı eylemlerini soruyorum ona. **“O gençleri dinlediğimde gözlerim doluyor. Onları en çok biz anlarız... Şu anda onların üzerin su sıkan TOMA’lar daha önce bizi kovalıyordu,”** diye açıklamada bulunuyor.

Bir başka genç ise **Selahattin Demirtaş**’ın kısa bir süre önce söylediklerini hatırlatıyor: **“Savaşın bitmesi demokratik tepkilerin dışa vurmasını sağladı.”**

Sohbetlerde sitem de var. Mesela bir genç dostumuz şunları ifade etti: **“Tarihimizde Dersim katliamı gibi katliamları okuyoruz ve tepki duyuyoruz. Ama biri var ki, bizim kuşak bakımından unutulmaz bir olaydır. Roboski katliamından söz ediyorum. Bu bizim içimize işledi. Türkiye’nin batısından yeterli bir tepki gelmediği için de bizde bir kırılma yarattı. Bugün haklı olarak kendi özgürlükleri için harekete geçen gençler, gönül isterdi ki, Roboski için de bir şeyler yapabilseydi. İşte o zaman onlarla bir gönül bağı kurmak çok daha kolay olurdu.”**

Özellikle şu son dönemde Başbakan’ın buyurgan ve dayatmacı tutumundan rahatsız olanların sayısı az değil. Öte yandan bu gerginliğin bir iç çatışmaya dönüşmesi yönünde de bir kaygı var. Böyle bir durumda barış ve çözüm sürecinin sona ereceğinden çekiniyorlar.

Bunu genel kanı olarak not edelim.

İzlenimlerime devam edeceğim.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batman izlenimleri (2)

7 haziran günü **Selahattin Demirtaş** ve **Pervin Buldan** ile görüşen **Abdullah Öcalan**, “*Şu âna kadar üzerime düşen sorumluluğu fazlasıyla yerine getirdim. Umarım hükümet de kendi üzerine düşen sorumluluklara aynı ciddiyetle yaklaşır*” şeklinde bir açıklama yaptı.

Daha sonra **Demokratik Toplum Kongresi (DTK)** toplantısının sonuç bildirgesinde bir dizi demokratik talep dile getirildi. Bu iki açıklama da hükümete bir uyarı niteliğindedir.

Ancak asıl uyarının bizzat burada yaşayan ve savaşın bütün yıkıcı etkilerine maruz kalan insanlardan geldiğini düşünüyorum. Pek çok insan barışa ve çözüme dair düşüncelerini netleştirmiş durumdadır. Elbette kaygılar da yok değil. Bu kaygıların temelinde hükümetin işi ağırdan alması vardır. Demokratik adımların bir türlü atılmamasının yarattığı endişe devam ediyor. Büyük çoğunluk silahlı mücadele döneminin geride kaldığını düşünüyor. Demokrasinin genişletilmesi yönünde atılacak en küçük bir adımın dahi barışa katkı yapacağını biliyorlar. İyimserlik ve barışa olan inanç günlük hayatlarını olumlu yönde etkilemiş

“Oyalama da bir yere kadar” diyorlar.

Batman’da kiminle konuşursanız konuşun genellikle aynı taleplerle karşılaşsınız: Yeni anayasa, anadilde eğitim, yerinden yönetim, ifade özgürlüğünün sınırlarının genişletilmesi vs.

Ancak biri var ki tüm öteki taleplerin önüne geçiyor: **KCK tutuklularının serbest bırakılması**. Özellikle, Belediye Başkanı **Necdet Atalay**’ın cezaevinde tutulmasını içlerine sindiremiyorlar. Burada her şey adeta ezberlenmiş. Boş laflara karınları tok. Artık adım atılmasını istiyorlar. Kendileri için, başkaları için.

“Hükümetin KCK davaları için alacağı tutum önemlidir. Bu iktidar için güven ve samimiyet testidir.”

Burada ihtiyatlı bir iyimserlik hâkim. Kalıcı barışın tesis edileceğine ve çözümün gerçekleştirileceğine dair bir beklenti var. Anlamadıkları tek şey hükümetin işi ağırdan almasıdır. Bütün kuşkularına rağmen hükümete inanmak istiyorlar. Tabii ki bu ancak yapılacak reformlarla mümkün olacaktır.

9 Nisan 2011 tarihinde **Yeni Anayasa Platformu**’nun (YAP) Batman’da düzenlediği **“Anayasa”** konulu toplantıya katılmış ve orada genç Batman Belediye Başkan Vekili **Serhat Temel** ile tanışmıştım. Geniş ve serin odasında görüştük. Kısa bir hâl hatır faslından sonra siyasi konuları konuşmaya geçtik. Buralarda belediye başkanları sadece **“belediye başkanı”** değildir; önemli birer politik aktördürler de aynı zamanda. Bu nedenle söyleyecekleri önem arz etmekteydi.

Soruyorum: **Neden KCK davalarından tutuklu bulunan belediye başkanları ve öteki seçilmişlerin salıverilmesi üzerinde bu kadar titizlikle durulmaktadır?**

Cevap şu: “Sık sık bazı hemşerilerimiz bana gelip, Başkan, henüz Belediye Başkanımız Necdet Atalay cezaevindeyken neye güvenip de silahlı güçler sınır dışına çıkıyorlar diye şikâyetle bulunuyorlar. Oysa biz hükümete değil barışa inanıyoruz. Düşünün, halkın oyuyla işbaşına gelmiş Belediye Başkanı, Belediye Başkan Yardımcısı, beş Belediye Meclis üyesi ve yirmi beş Belediye çalışanı cezaevinde. Seçmen bu durumu asla kabullenmez. Hâlbuki Başkan’ın ve diğer arkadaşların cezaevinden çıktığını düşünün, o vakit itiraz edenler de kolaylıkla barışa ikna olurlar. Demek ki güven artırıcı adımlar atmak çok önemlidir. Ben şu anda tam üç yıl yedi aydır vekâleten bu görevi sürdürüyorum. Seçilenlerin bu kadar uzun sürede cezaevinde yatmaları halk için kabul edilecek bir durum değildir... Bakın, biz burada bir belediyecilik hizmeti veriyoruz. Mutlaka bazı yanlışlarımız oluyor. Ancak sırf Belediye Başkanımız cezaevinde olduğu için pek çok kişi eksikliklerimizi bize söylemiyor. Bunun ahlaki olmadığını düşünüyor.”

Devam ediyor: "Ben şahsen örneğin **Murat Karayılan**'ın Urfa'da, **Cemil Bayık**'ın ise Diyarbakır'da siyaset yapmalarını çok isterim. Öteki arkadaşların da... Bu çok da güzel olur. Bugün biz Kürt meselesinin çözümü için adımlar atılmasını istiyoruz. Taleplerimiz gerçekleştiğinde bugün kullandığımız bazı siyasi argümanların geçerliliği kalmayacaktır. O hâlde geleceğin siyasetine de hazırlıklı olmalıyız. Bazen partimizin bugünkü politikasını kimi çevreler yanlış yorumluyor. Ya da biz tam anlatamıyoruz. Biz anadilde eğitimi talep ederken, bunu tüm insanlar için istiyoruz. Vatandaşlık tanımı için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. Bu adem-i merkezîyetçilik için de böyledir..."

Peki, ne yapılmasını bekliyorsunuz?

"PKK sınır dışına çekilerek gerekli adımı attı. Sıra hükümetin atacağı adımlara geldi."

Son bir söz; insanlar kalıcı barışın yolunun **"demokratik reformlardan"** geçtiğini iyi biliyorlar.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batman izlenimleri (3): Barış Kürt anne için çocuğunun eve dönmesidir

Enver Sezgin 25.06.2013

Genç arkadaşım ile sözleştiğimiz üzere bir öğleden sonra buluştuk. **Ruken**'in (bu adı ben koydum) annesiyle görüşecektik. **"Ev biraz uzakta"** dedi. **"Olsun, yaya gitmiyoruz ya"** dedim ben de.

On beş dakika sonra evin önündeyiz. **"Anne"** kapıyı büyük bir misafirperverlikle açıyor. Çay ikramına kadarki süre karşılıklı hâl hatır sormalar ve biraz da havadan sudan konuşmayla geçiyor. Derken daha **"esaslı"** konulara geçiyoruz. Daha doğrusu **"anne"** konuşuyor, ben dinliyorum. Yüzünde en ufak bir korku ve tedirginlik izi yok.

"Devlet bizden ne istedi" diye soruyor.

"Yirmi yıldır uğramadığımız haksızlık, görmediğimiz eziyet kalmadı. Bu mu kardeşlik?"

Ruken, on bir kardeşin en büyüğü. Yoksulluk daha o doğmadan ailenin kaderi olmuş. Bu yüzden okula gidemediği gibi, evin tüm yükü annesiyle onun sırtına yüklenmiş. Amcası bir öğleden sonra mahalle meydanında öldürüldüğünde henüz dört yaşındaymış Ruken. Bu cinayete bir anlam verememiş. Amcasını kim neden öldürsün ki? O yıllar Batman'da faili meçhul cinayetlerin en çok işlendiği yıllardı. Korkunun kol gezdiği yıllar... İki yıl sonra bir diğer amcası gözaltına alınıyor. Ruken, annesiyle birlikte amcasını ziyarete gidiyor. Onu perişan bir durumda görüyor. Dayanamayıp, ağlayarak amcasına sarılıyor. Karşılığında küfür ve hakaret görüyor. Yetmiyor, bir iki de dipçik darbesi yiyor.

Kerpiçten bir evleri var. Onu satıp “**rüşvet**” karşılığında amcaı kurtarmaya çalışıyorlar. Lakin rüşvet para etmiyor. Tüm çabalara rağmen tutuklanmasına engel olamıyorlar. Uzun bir yargılama sonunda amca yardım ve yataklıktan ceza alıp üç yıl dokuz ay cezaevinde kalıyor.

Artık bir evleri de yoktur. Üç ailenin tüm yükü Ruken’in babasının sırtında kalıyor. Çaresiz üç aile kiralık bir evde yaşamaya başlıyorlar. Sorunlar artıyor. Yük ağırlaşıyor. Ancak baskı ve zulümde bir hafifleme olmuyor.

Bir gün birkaç polis evi basıyor. Ev şöyle adamakıllı aramadan geçiyor. Sonra orada karakol kuruyor polis. Tuvalete gitmek bile yasak. Sabah polisler çekip gidiyorlar. Tüm bunlar Ruken’in ve kardeşlerinin gözleri önünde oluyor.

Zulüm devam ediyor.

Bu kez sıra Ruken’in babasına gelmiştir. Art arda üç kez gözaltına alınıp türlü işkencelerden geçiyor. Son seferinde “**öldü**” diye sokağa bırakılıyor. Varsın kayıtlara faili meçhul cinayet diye geçsin, bir eksik bir fazla... Şuncacık bir şans Ruken’in yüzüne gülüyor da adamcağız ölmüyor. Lakin tedavisi uzun sürüyor.

Otuz kişi aynı evi paylaşıyor. Bir yandan devletin baskısı öte yandan artan yoksulluk, bütün bunlar üç ailenin belini büküyor. Çaresizler. Ruken etrafında gördüğü haksızlığı ve baskının nedenini anlamaya çalışıyor.

Tüm bunları aile bireyleri ve arkadaşlarıyla birlikte sorguluyor. Kafasındaki sorulara yanıt arıyor.

“Bu kadar haksızlık niye?”

Ailesine yıllar boyu zulmedenlere karşı kızgınlık duyuyor.

Nefret biriktiriyor.

Bu baskılara karşı çıkmanın yolu nedir diye düşünüyor.

Çıkış yolu arıyor. Kendince buluyor da..!

“Dağa” çıkacaktır.

Aldığı kararı sadece bazı arkadaşlarıyla paylaşıyor.

Ve bir gün alıp başını gidiyor. Annesi kızının sesini ancak on yedi gün sonra duyuyor.

Bir telefon: **“İyiyim, merak etmeyin.”** O kadar.

“Anne” sınırın ötesine çocuğunu bir kez olsun görmek umuduyla bir yolculuk yapıyor. Lakin eli boş eve dönüyor.

Tam on altı yıl geçer; çocuğundan ne bir ses ne de bir haber vardır...

İşte bu anne şimdi gözlerimin ta içine bakarak, **“Şu birkaç aydır kimsenin ölmemesi bile bize barışın ne kadar gerekli olduğunu gösterdi”** diyor. **“Silahların patlamaması önemlidir. Ama yeterli değildir”** diye de ekliyor.

Bu sözler de onun: **“Gerçek bir barıştan söz edeceksek, hani nerede çocuklarımız? Çocuğum eve döndüğünde barışın geldiğine inanabilirim.”**

Soruyorum: **“Şu an da kapı açılıp da kızınız içeri girirse ne yaparsınız?”**

"Uzun yıllar önce kaybettiğim ve bir an bile aklımdan çıkarmadığım kızımı tüm sevgimle kucaklarım. Sonra da on altı yılın hasretiyle..."

Ve buradan bir başka hikâye:

Elfo Ülper, Uludere nüfusuna kayıtlı ve 1934 yılı doğumlu bir kadın. 2005 yılında oğlu ile birlikte gözaltına alınıyor. Yargılama sonucunda örgüt üyeliği ve patlayıcı madde bulundurmak suçundan on sekiz yıl, dokuz ay hapis cezasına çarptırılıyor. Şu anda Batman Cezaevi'nde olan bu yaşlı kadın yürümekte zorluk çekiyor. Avukatı **Nuri Mehmetoğlu** uzun uğraşlar sonucu Batman Bölge Devlet Hastane'sinden yüzde elli özürlü raporu alıyor. Rapor hiçbir işe yaramıyor. Avukatı, **"Adli Tıp yetkilileri kâğıt üzerinde kararlarını veriyorlar. Oysa hasta olan hükümlüyü cezaevinde görürlerse karar değişir"** diyor.

Elfo Ülper yetmiş dokuz yaşında ve yürüyemiyor. İçeride geçirmesi gereken yedi yılı daha var. Şayet bu süre içinde ölmezse...

Cumhurbaşkanı **Abdullah Gül** ve Adalet Bakanı **Sadullah Ergin**'e duyurulur.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zorlukları aşmak

Enver Sezgin 02.07.2013

Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral **Bahtiyar Aydın** 22 Ekim 1993 tarihinde gittiği Lice'de alınından yediği tek kurşunla öldürülür. Resmî kayıtlara **"PKK ile çatışmada şehit düşen en yüksek rütbeli asker"** olarak geçer. Oysa daha sonra yakalanan Yüksekova Çetesi üyelerinden birinin ifadesi olayda **JİTEM** parmağı olduğunu işaret eder.

Aydın'ın öldürülmesinden sonra Lice abluka altına alınır. Onlarca sivil öldürülür. Dört yüz yirmi ev ve iki yüz yirmi işyeri ateşe verilir. Şehir yerle bir edilir. Dönemin CHP Genel Başkanı **Deniz Baykal** bir başçavuş tarafından ilçe girişinde geri çevrilir. Lice otuz yıl devam eden çatışmalardan en çok etkilenen ve bu işin çilesini çeken yerleşim birimlerinden biridir.

Hassas bir yöre anlayacağınız.

Ve bu yörede çile devam ediyor.

İlçeye bağlı **Kayacık Jandarma Karakolu**'nun yeni binasının yapımını protesto eden gruba ateş edilmiş ve bu ateş sonucunda bir genç hayatını kaybetmiştir. Sebep ne olursa olsun bu olayın başta Lice olmak üzere tüm bölgeyi olumsuz bir biçimde etkilememesi mümkün değildir. Diyarbakır Borusu Başkanı **Tahir Elçi**, jandarmanın **"gereksiz, ölçüsüz ve keyfi bir şiddet kullandığını"** ifade etmiştir.

Esasen böyle bir olayın olacağı çok önceden belliydi. Daha önce Van, Şırnak, Hakkâri ve Tunceli’de de benzeri eylemler yapılmış ve herhangi önemli bir olay olmadan sonuçlanmıştı. Ama bunun böyle sürmeyeceği ve bir yerlerde istenmeyen sonuçlarla karşılaşacağımız apaçık ortadaydı. Tehlike geliyorum dedi ve olan oldu. Buna rağmen gerekli önlemler alınmadı.

Şimdi, göstericilere “ölçüsüz” bir biçimde müdahale edilmesini sağlayan ve bir insanın ölümüne sebep olan görevliler hakkında soruşturma açmak, sorumluların yargı önüne çıkmalarını sağlamak hükümetin boynunun borcudur.

Evet, bu hadise çözüm sürecine zarar vermiştir. Ancak sadece buradan yola çıkarak sürecin akamete uğradığını ileri sürmek doğru olmasa gerek.

Benzeri şekilde, Gezi Parkı olaylarının patlak vermesinden hemen sonra çözüm sürecinin sona erdiğini ileri süren görüşler ortaya atılmış ve artık süreci ileri götürmenin mümkün olmadığı iddia edilmişti.

Gezi Parkı gösterileri sırasında polisin aşırı güç kullanımı, Başbakan’ın sert söylemleri barış atmosferine zarar vermiş olabilir, ancak Barış ve Çözüm Süreci’nin bir dinamiği vardır ve bu dinamik esas itibarıyla gücünü bizzat halkın ihtiyaçlarından ve (yine halktaki) çözüm iradesinden almaktadır.

Gezi Parkı olaylarından sonra **Abdullah Öcalan**’ın sürecin büyük zarar gördüğü yönünde bir açıklama yapacağını bekleyenler az değildi. Lakin öyle olmadı.

Öcalan yaptığı açıklamada; “**Bazı güçlerin engellemelerine rağmen süreci ilerletmekte kararlıyım. Ve başarılı olacağımıza inanıyorum,**” diyerek kimi beklentileri boşa çıkarmış oldu.

Elbette Lice’de meydana gelen üzücü olay barış yürüyüşüne zarar vermiştir. Üstelik gerekli önlemler alınmadığı takdirde benzer olayların olması ihtimal dâhilindedir.

İşin bu aşamasından sonra hükümetin alacağı tutum, atacağı adımlar belirleyici olacaktır. Belirttiğim gibi olayın gerçek nedenini ve suçluları ortaya çıkarmak çok önemlidir.

Ama yetmez.

Özellikle sınır boylarında bulunmayan karakolların yapımına en azından bir süreliğine ara verilebilir diye düşünüyorum.

Öte yandan ‘**koruculuk sistemi**’nin geleceği ile ilgili belirsizliğin sürmesi Kürt halkında var olan birtakım endişelerin artmasına neden olmaktadır. Dahası, örneğin Van’da 960 kişinin korucu kadrosuna alınması sürece zarar vermekten başka hiçbir işe yaramamaktadır.

Olan olmuştur.

Şimdi yapmamız gereken, Lice olayının yarattığı olumsuz havayı dağıtmak ve çözüm yolunda ilerlemeyi sağlamak olmalıdır. Şahsen BDP yönetiminin bu olay karşısında takındığı sorumlu tutumun çok önemli olduğunu düşünüyorum. Olaydan hemen sonra **Selahattin Demirtaş**’ın, “**Bütün halkımıza ve herkese dikkatli olmalarını, provokasyonlara karşı duyarlı olmaları çağrısı yapıyorum**” demesi, **(a)** tansiyonun daha fazla artmasına engel olduğu gibi; **(b)** bizlere birtakım olumsuzluklara rağmen bu partide sağduyunun egemen olduğunu da göstermiştir.

Çekilme süreci ile ilgili tartışmalara gelecek olursak:

PKK güçlerinin kaçta kaçının sınır dışına çıktığı yönündeki tartışmalar gereksiz bir güvensizlik ve kötümserlik ortamını körüklüyor. Kendi adıma bu tartışmaların faydasız olduğunu düşünüyorum. Esas olan çekilmenin devam edip etmediğidir. Bu bağlamda hükümet, demokratik adımlar atmak için son silahlı unsurun sınır dışına çıkmasını beklemek zorunda değildir. Bir kere "**Demokratik Reformlar**" halkın ihtiyaç duyduğu ve herhangi bir koşula bağlı olmaksızın atılması gereken adımlardır. Ayrıca eğer var olan ve pek de güçlü olmayan güven ortamının güçlenmesine yardımcı olacaksa bir an önce harekete geçmenin ne gibi bir zararı olabilir ki?!

Lice’ de meydana gelen olaylar bize bir kez daha Barış ve Çözüm Süreci’nin o kadar kolay devam etmeyeceğini göstermiştir.

Zor olan barış yapmak değildir; asıl zorluk, barışın önündeki engelleri ortadan kaldırmakta yatıyor.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güven ve güvenlik

Enver Sezgin 09.07.2013

Lice’de on sekiz yaşındaki **Medeni Yıldırım**’ın ölümü ve dokuz kişinin yaralanması ile sonuçlanan "**karakol**" protestosundan sonra bu yöndeki tartışmalar devam ediyor.

Diyarbakır’daki sivil toplum örgütleri kalabalığa ateş açan askerlerin açığa alınmasını istedi.

Öte yandan Medeni Yıldırım’a ait otopsi raporu, göstericilere gözetleme kulelerinden ateş açıldığı düşüncesini güçlendiriyor.

Anlaşıyor ki bu konudaki tartışmalar daha uzun süre devam edecektir.

Olayın meydana gelmesinden hemen sonra Başbakan "**Gerektiğinde güçlü karakollar yapacağız**" dedi. İçişleri Bakanı da aynı yönde bir açıklama yaptı.

Hükümet kanadı karakol yapımına bu kadar tepki duyulmasını yadırgıyor.

Oysa bu konuya biraz da başka bir pencereden bakılmalı.

*

Karakol öteden beri Kürt halkının zihninde iyi bir yer işgal etmiyor.

Her şeyden önce ihmalin ve baskının simgesi olarak anılır.

Nitekim **Türkiye İşçi Partisi**’nin 1960’lı yıllarda düzenlediği **Doğu Mitinglerinin** temel sloganlarından biri "**Batıya Fabrika Yol, Doğuya Jandarma Karakol**" biçimindeydi.

Jandarma karakolları Kürt köylüleri için meydan dayacağı demektir. Çocuklarının önünde aşağılanmaydı.

Falakaydı.

Neredeyse her köylünün Jandarma karakolları ile ilgili kötü bir anısı vardır.

Kötü anılar kolay unutulmuyor.

Sonra, 12 Eylül darbesi...

Didik didik aranan evler, baskınlar. Toplu gözaltılar.

Günlerce süren işkenceler.

Daha sonraki yıllarda kaçakçılığı ve yasadışı geçişleri önlemek için sınır boylarında kurulan karakollar PKK ile süren savaşta kullanıldı.

Başarısı ortadadır.

Ya sınırda olmayan karakollar ne işe yarıyordu..?

“Halkın güvenliğini sağlamak için varlar.”

İyi hoş da, gerçekten vatandaş bu karakollara hangi gözle bakmaktadır?

Direk sorarsak; Jandarma karakolları onlar için ne anlama geliyor?

Akla ilk gelecek **“faili meçhul cinayetler”** dir.

JİTEM’i hatırlatır.

Onlar için **Albay Temizöz**’dür mesela karakollar.

1994 ile 1996 yılları arasında Cizre Jandarma Karakol Komutanı olan Cemal Temizöz çok sayıda insanın ölümünden sorumlu tutulmaktadır.

İddianamede dokuz infaz emrinin bizzat kendisi tarafından verildiği anlatılmaktadır.

Bir başka örnek; Kızıltepe’de süren faili meçhul cinayetler soruşturmasının bir numaralı şüphelisi **Atilla Uğur**’dur. Halen Silivri Cezaevi’nde tutuklu bulunan bu kişi 1993 ile 1996 yılları arasında Kızıltepe İlçe Jandarma Komutanlığı görevinde bulunmuştu.

Jandarma karakolu gözaltında kaybolmaktır, işkencedir, baskıdır.

Algı bu.

Bu algının değişmesi hükümetin atacağı adımlara bağlıdır.

Hükümet kanadından **“yeni karakollar inşa edilmiyor”** yönünde açıklamalar geliyor.

Ancak tersini söyleyenler de var.

İnsanların **“karakol”** tepkisinin tek nedeni **“geçmiş olaylar”** değildir.

Bugün **“Barış ve Çözüm”** sürecinden söz ediliyor. PKK güçleri çekiliyor. Barışa dair umutlar arttı.

Yükselen karakol inşaatları tedirginlik yaratıyor.

“Kalekol” ya da **“teknolojik karakollar”**.

Bir yandan da var olan karakolların güçlendirilmesi ya da yerlerine yenilerinin yapılması gündemde.

Savaşın ve şiddetin egemen olduğu bir ortamda bunlar pek göze batmayabilir.

Ya da insanlar **“savaştır, olur”** diyebilirler.

Ancak silahların patlamadığı ve insanların ölmediği bir ortamda pek çok şey dikkat çekebilir.

Tedirginlik yaratır.

İnsanlar karakol inşaatlarının barış sürecine zarar verdiğini düşünürler.

“Karakola değil, barışa yatırım yapın” demeleri de bu yüzden.

Kaygı duyulan şey çatışmaların yeniden başlamasıdır.

Geçen hafta Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde bulunan **Rahmo Tepesi**'ne **“seyyar karakol”** yapımının protesto edilmesi, bize bu yöndeki karşı çıkışların devam edeceğini gösteriyor.

Geçiş döneminin hassasiyetini hesaba katmadan atılan her adım yeni problemler üretir.

Her şeyden önce **“güven”** sorunu yaratır.

Başbakan Erdoğan şöyle diyor: **“Ülkemizin huzuru için güçlü karakollar şart.”**

Evvela, halkının yarısından fazlasının şehirlerde yaşadığı ve hızlı bir şehirleşmenin olduğu bir yörede (üstelik günümüz dünyasında) güvenliği jandarma karakolları üzerine bina etmenin doğru olup olmadığını iyi düşünmek gerekir.

Esasen huzur her şeyden önce ülkede **“güven”** unsurunu güçlendirmekten geçiyor.

Her zaman güvenlik tedbirlerini artırarak huzuru ve güveni oluşturamazsınız.

Ama **“güveni”** artırarak güvenliğin artmasını sağlayabilirsiniz.

“Güven” ise ancak demokratikleşmeyle mümkündür.

Mısır'da darbe

Bekir Berat Özipek'in belirttiği gibi, **“Darbe bir ordunun kendi ülkesini işgal etmesidir”**.

Darbe halkı teslim almaktır.

Mısır'da da böyle olmuştur.

Gerekçesi ne olursa olsun ve kime karşı yapılırsa yapılsın her darbe ancak kınanmayı hak eder.

Mısır'daki darbeyi kınıyorum.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dönüş yolundaki Ezidiler

Enver Sezgin 16.07.2013

Başbakan Tayyip Erdoğan geçen hafta Bingöl’de yaptığı konuşmanın bir bölümünde şunu söyledi: **“Yezidi de bu milletin bir ferdidir. Bu ülkenin birinci sınıf vatandaşıdır.”**

Ezidilerin (Yezidiler) bu toprakların evlatları oldukları doğrudur. Ancak bu onların birinci sınıf vatandaşlar oldukları anlamına gelmiyor ne yazık ki... Ayrıca, şu da var; bu ülkede yaşama devam etmeleri gerekiyor ki ondan sonra birinci sınıf vatandaş olsunlar. Ne var ki Ezidiler’in büyük bir çoğunluğu artık ülkede, ülkelerinde bulunmuyor. Yurtlarını ve anılarını geride bırakıp Avrupa ülkelerine göç etmelerinin üzerinden yıllar geçti onların.

Oysa bu coğrafyanın bir rengiydiler. Genellikle köylerde yaşar, tarımla uğraşırlardı. Yaşadığım ilçeye her geldiklerinde büyük bir merakla onları izlerdim. Tıpkı bizim gibi Kürtçe konuşur, bizim gibi yaşarlardı. Ancak bir farkları vardı.

Neydi o fark?

Bunu biraz daha büyüdüğümde anlayacaktım.

Yıllar sonra bugün bile hatırladığımda büyük bir üzüntüye kapıldığım bir olayla karşılaştım.

Batman’ın şöyle uzunca iki caddeden oluşan bir çarşısı vardır, işte o çarşının tam orta yerinde çok sayıda kişinin bir genci ölesiye dövdüklerini gördüm.

Genç, geri geri giderek ve asla kaçmayı düşünmeden yumruklardan kendisini korumaya çalışıyordu. Az sonra sadece Ezidi olduğu için saldırıya uğradığını öğrendim. İçim acıdı. Öfkelendim. Birkaç vicdanlı insanla birlikte genci kurtarmaya çalıştık. Nafile bir çaba. Kalabalık giderek artıyordu.

Nihayet genç, polis karakoluna sığınarak linç edilmekten kurtulmuştu. Bugün bile neden o gençle birlikte kavgaya katılmadığıma, onunla birlikte dayak yemediğime üzülür ve kendime kızarım.

1984 yılına kadar nüfusları 60 bini bulan Ezidiler’in bugünkü nüfusu beş yüz kişinin altına düşmüştür.

Yeryüzünde yaşayan tüm Ezidiler’in Kürt olduğu söylenir. Irak Kürdistanı’nda yoğun olarak yaşarlar. Bu bölgenin dışında İran’da, Suriye’de ve Ermenistan’da yaşadıkları bilinir.

Türkiye’de ise Batman, Siirt, Urfa, Mardin, Diyarbakır ve Antep’ti toprakları.

Bunlardan **Nedim Erkiş** Batman’ın Beşiri ilçesinde doğmuş bir Ezidi. 1992 yılında ailesiyle Almanya’ya göç etmiş.

Nedim Erkiş şöyle diyor: "Ezidiler tarih boyunca defalarca katliamlara uğradılar. Baskılar gördüler. Sonra devlet bizi korucu olmaya zorladı. Olmaz dedik. Diğer yandan dağa çıkmamız istendi. Onu da kabul etmedik."

Baskılara dayanamayan Ezidiler soluğu Avrupa'da alırlar.

Nedim Erkiş daha önce Beşiri'nin Kuşçukuru (Kelhok) köyünde yaşıyormuş. Gitmeden önce tüm "ötekiler" gibi arazilerini senet ve sözleşme karşılığında köyün "ileri gelenleri"ne emanet ediyorlar. Döndüklerinde evleri ve arazileri kendilerine teslim edilecek ya...

Köyün "ileri gelenleri" sözlerinde durmadılar. Nedim ve arkadaşlarının yapacağı tek bir şey vardı; mahkemeye başvurmak. Öyle de yaptılar. Şimdilerde arazi davaları Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülüyor. Eylül ayı içinde davanın görülmesine devam edilecek (benzeri başka davalar da var).

Ezidi inancı hiçbir zaman devlet tarafından kabul edilmedi. Onların din hanesi ya bomboştu. Ya da **O** veya **X** yazılırdı. Devlete göre onlar "yok"tular.

Oysa kadim bir dinden söz ediyoruz. Lakin Türkiye'de doğru dürüst ibadethaneleri bile yoktur. Doğru dürüst diyorum, çünkü ibadetlerini "evler"de sürdürmek zorunda kalmışlardır. Ne yazık ki onlara yönelik baskıların bir bölümü de aynı dili konuştukları en yakınlarından gelmiştir.

Ezidiler çok acı çektiler, eziyet gördüler. Acılarını hep içlerine gömdüler. Gönüllerince yas tutma şansına bile sahip olamadılar.

Gördükleri zulme ve çektikleri tüm acılara rağmen, doğup büyüdükları topraklara geri dönmek istiyorlar. Bu dönüşleri kolaylaştırmak devletin elindedir. Çok şey istemiyorlar. Geride bıraktıkları evlerine ve arazilerine sahip olmak istiyorlar.

Nedim Erkiş'in dediği gibi, "Ayrı bir renk olarak barış sürecinin bir parçası olmak" istiyorlar.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ünal Şengül çözüm süreci hakkında ne düşünüyor

Enver Sezgin 23.07.2013

Boşuna kim bu **Ünal Şengül** diye düşünmeyin. O ünlü biri olmadığı gibi bu işlerin uzmanı da değil. Ünal, ülkesi için iyi şeyler düşünen ve geleceğe umutla bakan bir emekçi. Küçüklüğünden beri ekmeğini zor şartlarda çalışarak kazanan bir insandan söz ediyorum.

Beyoğlu, İstiklal Caddesi'ndeki Balık Pazarı'na girip de biraz ilerlediğinizde sol taraftaki ilk balık tezgâhının başında sıfır numara saçları ve sırtında koyu renk tişörtü olan biri ile karşılaşsınız. İşte o Ünal Şengül'dür. Onunla kısa bir süre önce tanıştım. Arkadaşları ile birlikte, devam eden sürecin doğrudan hayatlarını ilgilendirdiğinin farkındaydılar.

Bu yılın başında Başbakan Erdoğan'ın "**İmralı ile görüşülüyor**" yönündeki açıklamaları toplumda bir kez daha umutların yeşermesine yol açtı.

Ancak sürecin ağır yürümesi ve basında çıkan bazı haberler çözüm istemeyenleri tekrar harekete geçirdi.

PKK her an savaşı yeniden başlatacakmış gibi bir hava yaratılmak isteniyor. PKK'nin aynı zamanda önemli bir kitle desteğine sahip siyasi örgüt olduğu gerçeği gözardı ediliyor.

Soru şudur: Bir siyasi örgüt durup dururken temsil ettiği halk kitlesinin eğilimlerinin ve taleplerinin tam tersi bir tutum alabilir mi? Aldı diyelim başarılı olma şansı ne kadardır?

Oysa bizzat Âkil İnsanlar Heyeti'nin raporlarını incelediğimizde Kürt halkının ezici çoğunluğunun barışıcı çözümü ne kadar istediğini görürüz.

Yine Âkil İnsanlar Heyeti'nin çalışmalarından yola çıkarak barış talebinin Türkiye geneline yayıldığını söyleyebiliriz. Hâl böyle iken taraflardan birinin kolaylıkla "**ben bu işten vazgeçtim**" deme şansı var mıdır?

Bu durumda halkın taleplerinin hiçbir önemi yok mudur?

Biz yine **Ünal Şengül**'e dönelim.

Ünal, çocukluğundan beri balıkçılıkla uğraşıyormuş. İlkokul mezunu olan bu arkadaşımız çok küçük yaşta iken ailesi ile birlikte İstanbul'a göç etmiş.

Ünal'ın ailesi uzun süre MHP'ye oy vermiş. Kendisi de bir kez yerel seçimlerde MHP'nin adayına oy atmış.

Devam ediyor: "**Bak abi, burada her etnik gruptan insanlar var. Değişik din ve mezhepten kişiler bulabilirsin. Ancak surf bu farklılıklardan ötürü kimse kimseyle kavga etmedi. Gün oldu bir günde otuz asker yaşamını yitirdi. Ancak o durumda bile kimse herhangi bir Kürt arkadaşımıza kötülük yapmayı aklından bile geçirmedi.**"

Ve ekliyor, "**Neden tüm Türkiye buradaki gibi olmasın?**".

Ünal'ın şu sözlerine de kulak verelim:

"Her sabah tezgâhlarımızı açtığımızda aynı zamanda sohbet etme fırsatı da buluyoruz. Bu konuşmalardan şunu anladım; süreç hepimiz için öğretici olmuş. Bir yıl önce barış ve çözüm sürecine çok sert bakan bazı arkadaşlarım bile fikirlerini değiştirdiler. Bu kez de barışçı çözüme şans verelim diyorlar."

Soruyorum: "**Peki şu son dönemlerde ortaya çıkan 'olumsuz!' tablo için ne düşünüyorsun?**"

Yanıt şu: "**Aslında biz bu süreç başladığında iki taraftan da onu sabote etmeye yeltenenlerin çıkabileceğini düşündük. Yol kesmelerin olabileceğini düşündüğümüz gibi, bazı suikastların dahi olabileceğini aklımıza getirmediğimiz değil. Ancak ne olursa olsun sonunda akliselimin galip geleceğine inanıyorum."**

Ekliyor: "**Bazı görüntüler sarsıcı, hatta moral bozucu olabilir. Ancak önemli olan genel gidişattır. Şuna inanıyorum, Halk isterse barış olur."**

En son kullandığı cümleler tüm konuşmanın özeti gibiydi:

"Otuz yıl süren savaştan sonra bu işin böyle devam edemeyeceğini gördük. Artık barışın ve çözümün zamanıdır."

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suriye üzerinden çözüm sürecini vurmak

Enver Sezgin 30.07.2013

Geçen yıl bu zamanlar PKK ile güvenlik güçleri arasında Şemdinli ve civarında çatışmalar patlak vermişti. Aylarca süren bu çatışmalar çok sayıda insanın ölümü ile sonuçlanmış, geleceğe dair kaygılar daha da artmıştı.

O günlerde hep birlikte ölümleri ve bizi bekleyen **"karanlık günleri"** konuşuyorduk.

Bugün durum farklıdır.

Artık kalıcı barışı ve sonrasını konuşuyoruz.

ABD'li düşünür ve yazar **Ralph Waldo Emerson** şöyle diyor: **"Kendinizden başka hiç kimse size barışı getiremez."**

Barış ve çözüm sürecine verilen büyük destek bize halkın bu gerçeği kavradığını gösteriyor.

Ancak buraya gelmek o kadar kolay olmadı.

Bu yılın başında Öcalan ile başlatılan görüşmeler olumlu sonuçlar vermesine rağmen, otuz yıl süren savaşın yarattığı çok yönlü tahribatın olumsuz etkileri devam ediyor.

Umutlu bekleyişin yanında, **"kaygı"** ve **"korku"**dan da söz etmek mümkündür.

Önce ateşkes, daha sonra sınır dışına çekilme...

Oysa daha başından Öcalan'la bir kez daha müzakere yapılmasına sert bir biçimde karşı çıkanlar oldu.

Bazıları Öcalan'ın örgüt üzerindeki eski etkisini kaybettiğini iddia ettiler.

"Örgüt onu dinlemeyebilirdi."

Öyle olmadı.

Geri çekilme başladı.

Bu kez çekilmenin çok yavaş yürüdüğünden söz edildi. Hatta bazıları **"PKK'nin çekildiği yok"** iddiasını ortaya attı. Burada PKK'den kaynaklanan birtakım problemler olabilir. Ancak bizzat geri çekilme sürecinin ürettiği bazı zorlukların olabileceği de unutulmamalıdır. Öte yandan ülkemizde meydana gelen bazı siyasi ve toplumsal dalgalanmalardan **"geri çekilenlerin"**de etkilenebileceğini hesaba katmak gerekiyor.

Her şeye rağmen **"sınır dışına çıkış"** devam ediyor.

Bu süre içinde “**müzakere karşıtları**” boş durmadı.

Örneğin bazı gazeteler KCK’daki yönetim değişikliğini hiç vakit geçirmeden İran-Suriye ittifakına bağladılar.

Kimileri her bir olumsuz olaydan sonra genel gidişatı yeni baştan değerlendirmemizi istiyorlar.

Amaç “**çözüm süreci**”ne son verilmesini sağlamak.

Barış ve çözüm sürecinin bu biçimde devam etmesinden memnun olmayanların son kozu Suriye Kürdistanı’nda meydana gelen çatışmalar oldu.

Onlar Suriye üzerinden “**süreci**” vurmaya çalışıyorlar.

Suriye Kürtlerinin çatışmalar ortasında kendilerine bir yaşam alanı yaratma çabaları farklı lanse ediliyor.

Geçici yönetim oluşturma girişimleri (üstelik bunu seçim yoluyla gerçekleştirmek istediklerini belirtiyorlar) “**özerklik ilanı**” olarak duyuruluyor. “**Bu bir özerklik ilanı değildir**” yönündeki açıklamalar hesaba katılmıyor. Olup bitenler çarpıtılarak sunuluyor.

Çok sayıda Kürt örgütünden meydana gelen Kürt Yüksek Konseyi’nin varlığı görmezden geliniyor. Konseyin bir bileşeni olan PYD üzerinden kışkırtmalar yapılıyor.

Nusra’nın işlediği cinayetlerden söz etmeyenler, Kürtlerin bir “**düzen oluşturma**” çabalarını Türkiye’nin güvenliğine karşı bir tehdit girişimi olarak sunuyorlar.

PYD Eşbaşkanı **Salih Müslim**, “**Biz Suriye’nin bir parçasıyız ve ne Suriye’nin geneli ne de bölge için bir tehlike oluşturmuyoruz,**” diyor. Onlar ise “**Suriye’de bir Kürt devleti kurma çalışması var**” iddialarını ısrarla sürdürüyorlar.

Bir köşe yazarı aynen şöyle yazıyor: “*PYD’nin en önemli tezi ve söylemi ise, asıl düşmanın Türkiye olduğudur. Türkiye sadece Türkiye’deki değil bölgedeki tüm Kürtlerin asıl düşmanıdır.*”

Buyurun işte.

Çarpıtmanın sınırı yok demek ki.

Anlaşılan şu; Suriye üzerinden “**barış ve çözüm sürecini**” vurmaya çalışıyorlar.

Bu sayede hem “**müzakerelerden**” ve hem de “**müzakerecilerden**” kurtulmuş olacaklar.

Hesap bu.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtlerle beraber

Yıllarca TRT’de çalışmış duayen bir haber spikerinden duymuştum. Kürt peşmergeler ve Irak merkezî hükümeti arasında meydana gelen silahlı çatışma haberlerini nasıl sunacakları konusunda sürekli sıkıntılar yaşıyorlarmış. Haberin içinde hiç Kürt sözcüğü geçmemeliydi. Şöyle bir formül bulmuşlar: “*Irakta belli bir etnik gruba mensup olan silahlı gruplar ile Irak ordusu arasında çatışmalar devam ediyor.*”

1970 yılında **Molla Mustafa Barzani** liderliğindeki KDP ile Irak hükümeti arsında bir anlaşma yapılmış ve Kürtler için bir özerklik ilan edilmişti. Ancak bu anlaşma kısa sürede ihtilafa dönüşmüş ve çatışmalar yeniden başlamıştı.

TRT’nin, Kürt sözcüğünü kullanmadan sunduğu haber işte bu çatışmaları anlatıyordu.

Çatışmaların kaderi bir OPEC toplantında belirlendi.

6 Mart 1975 yılında Cezayir’de biraraya gelen Irak ve İran yetkilileri aralarında bir sınır anlaşması imzaladılar. Anlaşma İran’ın Kürtlere yaptığı silah desteğini kesmesini de içeriyordu.

Ardından diğer ülkelerin desteği de kesildi.

Uluslararası güçler Kürtleri savaş meydanında yalnız bırakmışlardı.

Anlaşmanın imzalanmasından kısa bir süre sonra Kürt peşmergeler art arda ağır darbeler alarak yenilgiye uğradılar.

KDP lideri Molla Mustafa Barzani mücadeleyi “**bir dönem için**” ertelediğini ilan etti.

Dahası Irak Kürdistanı bir iç çatışmaya sahne oldu.

Kürtler, 1946 yılında ilan edilen **Mahabad Kürt Cumhuriyeti**’nin yıkılmasından sonra ikinci kez büyük bir hayal kırıklığı yaşıyorlardı.

Kürt halkının özgürlük umudu büyük yara almıştı.

Hiçbir şey Kürtlerin istediği gibi gitmiyordu.

O günler çok geride kaldı.

Bugün durum farklıdır.

Kürtler artık “**itilip kalkılacak**” bir halk değildir.

En başta, Irak Kürdistanı bir federasyona kavuşmuştur.

Türkiye’ de Kürtler, ülkede değişimin önemli bir gücü hâline geldiler.

Hak ve eşitlik mücadelesi veriyorlar.

Suriye’de bir politik aktör hâline geldiler.

Dün birbirleri ile çatışan Kürt gruplar, bugün kalıcı bir işbirliği arayışı içindedirler.

Kürtlerin her hareketlenmesine “**ateşle oynuyorsunuz**” diyerek, onlarla sağlıklı diyalog kuramazsınız.

Yaşadıkları topraklarda kendilerine bir yaşam alanı yaratma girişimlerine karşılık, **"Sınırlarımızda oldubitti ye izin vermeyiz"** yönündeki açıklamaların hiçbir yararı yoktur.

Aksine bu tür açıklamalar Kürtler arasında tepkiye neden oluyor.

Artık **"Kürt fobisi"** para etmiyor.

Salt **"telkinlerle"** ilişkileri sağlıklı bir biçimde yürütemezsiniz.

Yepyeni bir politikaya ihtiyaç vardır.

Tüm Kürtlere karşı dostluk ve eşitlik temelinde bütünlüklü bir politika izlemekten başka akılcı bir yol gözüküyor.

Mesud Barzani'nin şu konuşmasına dikkatleri çekmek istiyorum: **"Biz hiçbir komşu ülkeye veya halka karşı düşmanlığı değil, belki tüm düşmanlıkları ortadan kaldıracak Kürt sorununun adil ve barışçı temelde çözümünü istiyoruz."**

Bu yaklaşıma kulak verilmelidir.

Çünkü hangi ülkede yaşıyor olursa olsunlar Kürtlerin ihtiyaç duydukları şey budur.

Türkiye'nin Irak Kürdistan Federasyonu ile yürüttüğü iyi ilişkiler, çözüm sürecinin geldiği aşama ve Kürt nüfusun bu ülkede hatırı sayılır bir ağırlık oluşturması...

Bütün bunlar Türkiye için bir avantaj sayılabilir.

Yeter ki buna uygun politikalar geliştirilebilsin.

Türkiye'nin atacağı her olumlu adım Kürtlerin işbirliğini ve sempatisini kazanabilir.

Bu bakımdan Rojava Kürtlerine karşı alınacak tutum önemlidir.

Şahin Alpay'ın dediği gibi **"Kürtlerle beraber ya da Kürtlere karşı"**.

Mesele budur.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sason'da Ermeni olmak

Enver Sezgin 13.08.2013

Kadim yerleşim yerlerinden biri olan Sason (**Sasun**) tarihte birçok uygarlığa evsahipliği yapmıştır. Geçmişte farklı isimler almış, Cumhuriyet sonrasında ise buraya **Sason** adı verilmiştir.

Yüzyıllarca Ermeniler; Kürtler, Araplar vb. burada birlikte yaşamışlardır.

Geçen yüzyılın başı itibariyle, Ermeniler orada önemli bir nüfusu teşkil etmekteydiler.

Eskiden buralarda "**zanaatkârlık**" denince akla Ermeni ustalar gelirdi.

Bu ustalardan biri de **Demirci Sako**'dur. Hikâyemiz de onun hikâyesidir.

Sako, Sason'un **Herend (Acar)** köyünde yaşar, işini en iyi şekilde yapmaya çalışmış.

Gün gelmiş buralarda acı ve ölüm kol gezmeye başlamış.

Herend Köyü sakinleri, çevre köylerde Ermenilere ait evlerin yakıldığını duyarlar.

Sonra ölüm haberleri gelir.

Bunca yılın bazı tanıdıkları "**düşman**" olmuştur.

Sonra jandarmalar ortaya çıkar. Köyler basılır. Ermenilerin topluca "**belirsiz**" bir yere götürüldüğü söylenir.

Sako ve yakınları endişelidirler.

Çok geçmez sıra Herend'de yaşayan Ermenilere gelir. Sako'yu da alıp götürmek isterler.

"**Şansı yaver gitmiştir**" Sako'nun.

Komşu köylerin "**ileri gelenleri**" resmî görevlilere Sako ve yakınları için ricada bulunurlar. Civarda neredeyse demirci ustası kalmamıştır. Öyle ya köylülerin ihtiyacını kim karşılayacaktır?

"**Rica**" yerini bulmuş. Sako ve bazı akrabaları "**kıymdan**" kurtulmuştur. İşlerine devam ederler. Oğlu **Murat** çocuk yaşta babasının yanında çalışmaya başlar.

Murat on yedisine geldiğinde kendi rızası dışında yaşı büyütülerek askere gönderilir.

Asker dönüşü işine devam eder.

Murat bir yandan da tarımla uğraşmaktadır. Ancak işler o kadar rahat yürümektedir.

Komşu köylülerle arazi anlaşmazlığı ortaya çıkar. Her iki taraftan da insanlar ölür. Bu olaylardan sonra Ermenilerin hayatı daha da zorlaşmıştır.

Ancak dayanmaktan başka çare yoktur.

Buraları bırakıp nereye gideceklerdir?

Bir yandan da sürekli olarak, Müslümanlığı seçmeleri için "**telkinlerde**" bulunurlar. Din değiştirmeleri hâlinde "**cennete gidecekleri**" söylenir.

Aradan yıllar geçer bu kez başları Köy Korucuları ile beladadır.

Ölümlerle tehdit edilirler.

"**Ermeni öldürmek günahtan sayılmaz**" ne de olsa.

Baskılar ve ölüm tehditleri karşısında daha fazla dayanmak mümkün değildir.

Murat eşı ve çocuklarıyla birlikte İstanbul'a göç eder.

Sorunlar burada da peşlerini bırakmaz.

Sekiz ay bir kilisede yaşadıktan sonra kiralık bir eve taşınırlar.

Ailenin en büyük çocuğu on iki yaşındadır.

"**Büyük kız**", İstanbul'a geldiklerinin ikinci günü bir tekstil atölyesinde çalışmaya başlar. Artık okula gitmek onun için imkânsızdır.

Murat Usta şu anda seksen üç yaşındadır.

Devletin verdiği aylık ikiyüz elli lira ile yetinir.

Ya çocuklarının eve getirdikleri birkaç kuruş para olmasaydı...

Murat Usta yirmi yedi yıl önce terk ettiği baba toprağına bir daha dönmemiştir.

Esasen köyü gözünde tutmaktadır.

Doğup büyüdüğü toprakları özlemiştir.

Ancak asla köye gitmeyi düşünmemektedir.

Kaldı ki Herend, komşu köylerde yaşayan bazı köylüler tarafından "**sahiplenilmiş**" durumdadır.

Artık bir köyleri de yoktur.

"**Ben Herend'i rüyalarımnda yaşıyorum,**" diyor. Ve ekliyor: "**Köy anılarımdaki gibi kalsın istiyorum.**"

Salt Ermeni oldukları için yaşadıkları sıkıntılar İstanbul'da da devam eder.

Bir yandan yoksulluk, öte yandan sürüp giden baskılar.

Ermenilere yönelik tehditler Murat Usta'nın çocuklarına kadar ulaşır.

Tehditler karşısında pek çok Ermeni gibi bir süre "**görünmez**" olmuşlardır.

Bunca acıdan sonra Murat Usta'nın çocukları soruyor: **Bu zulüm niye?**

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürdistan adı

Enver Sezgin 20.08.2013

Geçen yıl kasım ayında **Yunus** ve **Elif Toprak** çifti dünyaya bir kız çocuğu getirirler.

Baba Yunus Toprak Hilvan Nüfus Müdürlüğü'ne giderek çocuğunu "**Kürdistan**" adıyla kayıt ettirir.

Ancak Nüfus Müdürlüğü ailenin peşini bırakmaz.

Yetkililer Kürdistan isminin yanlışlıkla yazıldığını ve bunun değiştirilmesi gerektiğini bildirirler.

Baba bunu kabul etmez.

Bunun üzerine Hilvan Nüfus Müdürlüğü, Hilvan Cumhuriyet Savcılığı'na anne ve baba hakkında suç duyurusunda bulunur.

Bir süre sonra Asliye Hukuk Mahkemesi'nde dava açılır. Mahkeme çocuğa yeni bir isim bulmuştur. Adını "**Helin**" koyar.

Anne ve baba bu isme razı olmaz ve Yargıtay'a başvurur.

Yargıtay başvuruyu yerinde bularak, ailenin çocuğuna istediği ismi koyabileceği yönünde karar verir.

Bölgenin hâli malum; bu olayın bir benzeri de geçen hafta Diyarbakır'da ortaya çıkmasın mı...

Komeleya Teverga Ciwanên Kurdistanê (Kürdistan Gençlik Hareketi Derneği) adında bir dernek kurulur.

Derneğin yöneticileri kuruluşu bir basın toplantısı ile duyururlar.

Derneğin bulunduğu adrese bir de tabela asarlar.

Polisler derneğe gelerek tabelanın indirilmesi için girişimde bulunurlar.

Valilik "**derneğin ambleminde bulunan güneş figürünün Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin kullandığı bayrakla benzerlik gösterdiği**" gerekçesi ile soruşturma açılmasını ister.

Bunun üzerine Cumhuriyet Savcılığı inceleme başlatır.

Bu incelemenin nasıl sonuçlanacağı çok önemlidir.

Kürdistan alerjisi yeni değil elbette.

Hatırlayalım.

Irak'ta Kürdistan Federasyonu oluşmaya başladığında Türkiye'de fırtınalar kopartıldı. Türkiye'nin "**kırmızıçizgileri**" sıralandı.

Sonuç ortada.

Bugün Türkiye'nin yanı başında bir "**Kürdistan**" var.

Buna rağmen "**alerji**" devam ediyor.

Üstelik bütün bunlar "**Barış ve Çözüm Süreci'ni**" yaşadığımız bir dönemde meydana geliyor.

Oysa Türkiye bu engelleri çoktan aşmalıydı.

Sıraladığımız bu ve benzeri örnekler çözüm sürecinde hangi aşamaya geldiğimizi çok açık bir biçimde göstermektedir.

“Demokratikleşme.”

Özellikle ifade özgürlüğünün sınırlarının genişletilmesinin tam zamanıdır.

Ne yazık ki hükümet bulunduğumuz yere uygun olarak atılması gereken demokratik adımları henüz atmış değil.

Epey bir süre çözüm sürecinin kaç numaralı aşamasına geldiğimizi konuşup durduk. Bu manasız tartışmaları geride bırakmalıyız.

Hangi aşamada olursak olalım. Atılması gereken demokratik adımlar, yapılması gereken reformlar var.

Ve bunlar yapılmadan toplumun rahata kavuşamayacağı açıktır.

Bir başka tartışma ise PKK’nin silahlı güçlerinin kaçta kaçının sınır dışına çıktığı meselesidir.

Sınır dışına çıkışların çok önemli olduğunu görüyoruz.

Ancak unutmamalıyız ki nihai amaç bu güçlerin sınır dışına çıkmaları değil, ellerinde silah olmadan evlerine dönmeleridir.

Bu olanağı sağlayabilecek miyiz?

Mesele budur.

Başbakan Tayyip Erdoğan defalarca “**silahları bıraksınlar, gelip siyaset yapsınlar**” anlamına gelebilecek ifadeler kullanmıştır.

Ancak hangi koşullarda?

Var olan koşulları iyileştirmeden, ifade özgürlüğünün sınırlarını genişletmeden bu mümkün olabilir mi?

Üç yıl önce doğum yerim olan Kurtalan’a gitmiştim.

Kurtalan Belediyesi ilçenin eski isminden yola çıkarak çöp konteynırlarının üstüne Kürtçe **Misric Belediyesi (Şaredariya Misricê)** yazısı yazdırmıştı.

Bunun üzerine Sulh Ceza Mahkemesi hemen bir toplatma kararı alır ve “**sakıncalı**” konteynırları bir depoya kapattırır.

Yarın polisler sözünü ettiğimiz derneğin tabelasını yerinden söküp bir yerlerde çürümeye terk edebilirler. Bu mümkündür.

Ancak böyle yaparak gerçeği değiştiremezler.

Yıllarca bu ülkede “**Kürt**” sözcüğü yasaktı. Sırf bu nedenle pek çok insan hakkında davalar açıldı. Cezalar verildi.

Bugün “**Kürt**” demek serbest.

“**Kürdistan**” demek sakıncalı.

Ne zamana kadar?

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sanma ki kanamıyor: Faili meçhul cinayetler

Enver Sezgin 27.08.2013

O meşum yılların en meşumu: 1993.

Latif Seçkin o yıl on altı yaşını doldurmuştu. Tam kanın kaynadığı çağ. Kara bulutların evlerinin üstüne çökmesi gecikmeyecekti...

Bir gün polisler babasını gözaltına alır onun. Üç gün beş gün, baba mahkemeye sevk edilir.

Tutuklama kararı çıkar mahkemeden. Aradan aylar geçer, her günü uzun aylar... Ve ilk duruşma: Latif'in babası serbest kalır.

Ailede bir sevinç: "**Evin direği**" geri dönmüştür.

Baba **Mehmet Can Seçkin**, boya-badana ustasıdır. Ne kadar çalışırsa çalışsın, kazancı on kişilik bir ailenin geçimine yetmez. Bu nedenle Latif okuldan arta kalan zamanda "**sanayi**"de çalışmaktadır. Babanın tutuklu olduğu dönemde tüm aile Latif'in eline bakar. Büyük sıkıntılar yaşarlar.

Olsun. Ne de olsa baba geri dönmüştür. Artık sıkıntı sona erecektir...

Ne yazık ki öyle olmadı.

Seçkin ailesi için asıl acılı günler yeni başlıyordu.

1993 yılının 4 Kasım günü Mehmet Can Seçkin, 19 Mayıs Mahallesi'nde, ilkokulun tam karşısında bulunan **Selim Yıldız**'a ait bakkal dükkânına girer.

Nicedir takip eden katiller onu burada kurşun yağmuruna tutarlar.

Mehmet Can oracıkta yaşamını yitirir.

Kötü haber tez zamanda yakınlarına ulaşır.

Seçkin ailesinin evine ateş düşmüştür.

Latif acı haberi çalıştığı tamirci dükkânında alır.

Yıkılır.

En değerli varlığını yitirmiştir.

Gündüz vakti ve yüzlerini gizleme gereği duymayan katiller bir cinayet daha işlemişlerdi.

O yıllar **Batman**'da ölümün ve korkunun kol gezdiği yıllardı.

Faili meçhul cinayetlerin çoğu güpegündüz işlenmekteydi.

Bu cinayet de tıpkı daha önce işlenen cinayetler gibi “**faili meçhul**” olarak kalır.

Bu olaydan sonra Latif okulu bırakır ve tüm gün çalışmaya başlar.

Evin yükü sırtındadır artık.

Ailesini ayakta tutmak için elinden geleni yapar.

Ama kötü günler bir türlü Seçkin ailesinin peşini bırakmaz.

Bu kez ortanca amca tutuklanır.

Uzun bir yargılamadan sonra yardım ve yataklıktan ceza alır.

Sorunlar Latif'i yıldırmaz.

Tüm sıkıntılara rağmen aileyi ayakta tutmayı başarır.

Lakin kardeşlerini okutup onlara iyi bir gelecek hazırlayamadığı için de üzgündür.

***

Latif Seçkin bugün otuz altı yaşındadır.

İntikam peşinde değildir.

“**Kimseye kin gütmüyorum,**” diyor.

Ekliyor: “**Zamansız bir biçimde en değerli varlığımı kaybettim. İçimde kocaman bir yara var. Ve bu yara her an kanamaktadır.**”

Bu sözler de yine onun: “**Devletin yüreklere su serpecek, vicdanları rahatlatacak adımlar atması gerekiyor.**”

Batman Barosu tarafından iki yıl önce Avukat **Nuri Mehmetoğlu** başkanlığında kurulan **Faili Meçhul Cinayetler ve Kayıpları Araştırma Komisyonu** 700 dosyayı inceleyerek 513 faili meçhul cinayetlerle ilgili bilgilere ulaşır ve bunları yayınlar.

Baro'nun da açıkladığı gibi doksanlı yıllarda Batman'da işlenen cinayetler bu rakamdan çok daha fazladır.

Cinayetlere kurban gidenlerin içinde bir de milletvekili vardır:

Zamanın DEP Mardin Milletvekili **Mehmet Sincar** 4 Eylül 1993 yılında uğradığı silahlı saldırı sonucunda hayatını kaybeder.

En dikkat çekici cinayet ise **Bahar Demir** adlı kız çocuğunun öldürülmesiyle sonuçlanır. Bahar ailesi ile birlikte köye giderken askerî giyimli kişilerce arabadan indirilip öldürüldüğünde henüz yedi yaşındadır.

Anladığım şu: Türkiye'nin kendi barışını gerçekleştirmeye çalıştığı bir dönemde, faili meçhul cinayetleri gün yüzüne çıkarmak özel bir önem kazanmıştır.

Mağdurların mağduriyeti giderilmeli, karanlık bir dönem aydınlatılmalıdır.

Bugünlerde çokça ihtiyacını duyduğumuz “**karşılıklı güven**” duygusunu da böylelikle güçlendirebiliriz.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devletin dili

Enver Sezgin 03.09.2013

2010 yılında **Yeni Anayasa Platformu**’nu (YAP) kurduğumuzda “**yeni anayasa**” oluşum sürecine tüm toplumun katılabilmesi için “**Anayasa Toplantıları**” düzenleyeceğimizi açıklamıştık. Bu açıklama çerçevesinde Türkiye’nin muhtelif yerlerinde toplantılar düzenledik.

23 ilde yapılan **32 toplantıya** binlerce kişi katıldı.

Elbette benzer düşünceler dile getirildiği gibi, çok farklı fikirler de ortaya atıldı.

Özellikle Anayasa’nın **ilk dört maddesi**, **vatandaşlık tanımı**, **anadilde eğitim** gibi konularda hararetli tartışmalar yaşandı.

Ancak bu “**kırılma noktalarında**” **dahi birbirini dinlemeye ve etkilemeye hazır bir kitle ile karşılaştık**.

Öte yandan, Anayasa’nın değiştirilemez maddeleri ve anadilde eğitim gibi birçok “**hassas**” konuda değişiklik yapılmasını isteyen ve bu isteklerinde ısrarcı olan çok büyük bir kitlenin olduğuna şahit olduk.

Büyük çoğunluk yeni bir anayasa istediklerini ve yapım sürecine katılmaları gerektiğini dile getirdi. Bu gerçeklerden dolayıdır ki **Meclis Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği** ile birlikte “**Anayasa Vatandaş Toplantıları**” düzenleme yoluna gitti.

Sonuç itibarıyla, gerek bizzat Meclis’in yaptığı çalışmalar, gerek sivil toplum örgütlerinin faaliyetleri sonucunda elde edilen veriler bir havuzda toplanmış ve “**uzmanlar**” tarafından **Meclis Anayasa Komisyonu**’na sunulmuştur.

Burada sorulması gereken soru şudur: **Komisyon, toplanan bu verilerden ne kadar yararlanmıştı?**

Yeni Anayasa Yazım Komisyonu bugüne kadar **60 maddede mutabakata** vardı. Yapılan açıklamalardan anladığımıza göre, üç parti **30 madde de anlaşma** sağlamış durumdadır.

Ancak **asıl tartışmanın ilk dört madde** (buna **eğitim** ve **vatandaşlık tanımı** konularını da ekleyebiliriz) üzerinde yoğunlaştığını görüyoruz.

Komisyonun BDP’li temsilcisi **Bengi Yıldız**’ın söylediğine göre, aylarca çalışmalara katılmayan CHP’li **Süheyl Batum**, konu Anayasa’nın ilk dört maddesine gelince birdenbire toplantılarda boy göstermeye başlamış.

CHP’nin diğer temsilcileri olan **Atilla Kart** ve **Rıza Tüzmen**’in bazı konulardaki (örneğin **yargı** bölümü) uzlaşmacı tutumlarının tam aksi bir tavır takınan **Batum’un adeta Meclis’teki beşinci parti temsilcisi gibi**

davrandığı söylenmektedir. Süheyl Batum Meclis'in Anayasa'nın ilk dört maddesini değiştirme yetkisine sahip olmadığını ısrarla dile getirerek burada bir **tıkaç vazifesi** görmüştür.

Gelelim komisyondaki **AK Partili temsilcilere**.

Özellikle Anayasa'nın **üçüncü maddesi** konusunda yapılan görüşmeler sırasında AK Parti temsilcilerinin takındığı tavrın kendileri ile çeliştiğini kolaylıkla söyleyebiliriz.

Maddeyi hatırlayalım: **"Türkiye Cumhuriyeti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir..."** **Tekçi ve dışlayıcı devlet zihniyetinin** ifadesi olan bu bölüm, aynı zamanda **anadilde eğitimin de önünü kapatmayı** amaçlamıştır.

Bu maddenin aynen korunmasına rıza gösteren AK Partili üyeler, partilerinin 2023 Siyasi Vizyonu'na aykırı bir tutum sergilemişlerdir. Dahası, bu tutumları, AK Parti'nin daha önce sunduğu önerme ile de çelişmektedir.

Anayasa'nın ilk dört maddesinin görüşüldüğü ilk günden itibaren **MHP, "Bu maddelerin virgülüne dahi dokundurtmayız!"** demiştir. Baktığımızda, **MHP'nin dedikleri aynen yerine gelmiştir**.

Sonuçta **ilk dört maddeye dokunulmamış, anadilde eğitimin önü açılmamıştır**.

Bengi Yıldız'a yazım sırasında halktan gelen önerilerin değerlendirilip değerlendirilmediğini sordum. Şunu söyledi: **"Hem Anayasa'nın üçüncü maddesinin görüşüldüğü toplantıda, hem de anadilde eğitim tartışmaları sırasında toplumdan gelen önerileri dikkate almayı önerdim. Ancak başarılı olamadım."**

Geçen hafta İstanbul Feshane'de Siirt Valiliği öncülüğünde **"Üç Dilli Kardeş Şehir Siirt Günleri"** düzenlendi.

Şehirler çok dilli, devlet tek dilden ibaret.

Sormak gerekiyor:

Çok dilli bir toplumu tek dilli bir anayasaya sığdırabilir misiniz?

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kırk dokuz yıl sonra çalan zil

Enver Sezgin 10.09.2013

27 Ağustos 2013 tarihli **Taraf** gazetesinde **"İki Öğrencili Rum Okulu"** başlıklı bir haber yayımlandı. Haber 49 yıl aradan sonra **İmroz (Gökçeada)**'da Rumca eğitim veren ilköğretim okulunun yeniden açılacağını müjdeliyordu.

Bu girişimin öncüsü, **Anna Koçumal** adında bir kadın. Koçumal'ın belirttiğine göre, öğrenci sayısı dörde çıkmış. Bunca zamandan sonra Ada'da Rumca eğitim veren bir okulun açılmasını olumlu bir gelişme olarak değerlendirmek mümkündür.

Peki, 49 yıl önce burada ne oldu?

Aslında her şey 1963 yılında Kıbrıs olaylarının patlak vermesi ile başlıyor. Zamanın Türk hükümeti Kıbrıs'ta olup bitenleri bahane ederek **1964** yılında **İmroz** ve **Bozcaada**'da sürdürülen **Rumca eğitime son veren** bir kanun çıkartır.

Ada'daki Rum okullarının binalarına el konulur. Bu durum Rum göçü anlamına gelir.

Adalıların büyük bölümü çocuklarının eğitimi için İstanbul ve Yunanistan'a gitmek zorunda kalırlar.

Baskılar bununla sınırlı kalmaz.

Hükümet en verimli toprakları istimlâk(!) ederek buraya kısa sürede bir "**Tarım Açık Cezaevi**" kurar. Amaç, Ada'yı Rumlardan tamamen arındırmaktır.

Cezaevindeki hükümlüler Rumlara kötü davranırlar. Ardından cinayetler gelir.

Haksızlık devam eder.

Bu kez Ada'da **Jandarma Er Eğitim Sahası** kurulur. Rumların en önemli geçim kaynakları olan zeytin alanları "**yok pahasına**" istimlâk edilir. Tehdit edildikleri yetmez, bu kez de açlığa mahkûm edilirler. Dayanacak güçleri kalmamıştır. **Rumlar Ada'yı toplu hâlde terk etmek zorunda kalırlar**. İçlerinden İstanbul'a göç edenler olduğu gibi, dünyanın pek çok ülkesine dağılanlar da olmuştur. Ada'yı terk eden yerli halkın evlerine "**Türkler**" yerleştirilir. "**Yeni konuklar**"a maddi yardımlar yapılır.

İmroz'da çok az sayıda Rum kalmıştır. Görev(!) başarıyla tamamlanmıştır. Türkleştirme politikası 1970 yılında alınan bir kararla doruk noktasına ulaşır.

İmroz Adası'nın adı Gökçeada ile değiştirilir.

Ardından Ada'daki tüm köylerin ismi değişikliğe uğrar.

Mesela **Ayii Theodori**'nin adı, **Zeytinliköy** olur.

Anna Koçumal İmroz'da doğmuştur. Ada'nın "**Türkleştirme**" politikasından etkilenen pek çok insandan biridir. O dönemde Ada'da Rumca eğitim verilmediği için pek çok akranı gibi altı yaşında İstanbul'a gelir. On sekiz yaşına kadar bu kentte kalır. Ardından "**fizik tedavi**" eğitimi için Atina'ya gider.

Anna Koçumal bir yıl önce doğduğu topraklara geri döner. Amacı, **yıllarca önce kapatılan Rum okulunu yeniden öğretime açmaktır**. Rum cemaatinden gördüğü büyük destekle kolları sıvar. Oysa işi hiç de kolay değildir. Zira öğrenime açmak istediği okul binası bir süre önce yanmıştır. Ancak kendisinin bile şaşırdığı kısa bir sürede okul öğrenime hazır hâle getirilir. Yoğun bir çalışma sonucu okul onarımdan geçirilir. Eğitim ve öğretim için gerekli araç gereçler temin edilir.

Anna Koçumal, Milli Eğitim Bakanlığı'na başvurur. Olumlu yanıt alır. Söylediğine göre, bazı eksikliler bakanlık tarafından giderilir.

Koçumal'ın hayali gerçekleşmiştir.

"Okulun açılması bir rüya gibi," diyor.

Ada'da yaşayan Rumlar ise okulun açılacağına hâlâ inanamıyorlar.

Bunca yaşanmışlıktan sonra...

Okul şu anda Yunanistan'dan gelecek olan öğretmenini beklemektedir.

Anna Koçumal okulun açılmasının, Ada'ya geri dönmek isteyenlerin üzerinde pozitif bir etki yaratacağını düşünüyor.

Kısa bir süre sonra Zeytinliköy'deki Rum okulunun duvarları Rum çocukların sesleri ile yankılanacak.

Okul zili Rum öğrenciler için çalacak.

Hak yerini bulacak ve **kırk dokuz yıllık hasret bitecektir.**

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ozan Toprak ölmesin

Enver Sezgin 24.09.2013

Ozan, ailenin en büyük çocuğudur. Babasının deyimiyle, **"özel bir çocuk"**tur.

Anadolu Lisesi'ni ilk beş içinde bitirir. En büyük iki merakı, edebiyat ve müziktir.

Üniversite giriş sınavında üç tercihinden biri Hacettepe Üniversitesi'nin Sosyoloji Bölümü'dür. Sınavdan çıkar çıkmaz babasına bu bölüme girmeyi garantilediğini söyler. Öyle de olur.

Kısa süre içinde okulda pek çok öğrenci tarafından tanınan biri olur.

Bir müzik grubu ve bir de halk oyunları ekibi kurar. Okulun basketbol takımının da oyuncusudur.

Sosyal bir gençtir. Paylaşımıcıdır.

O artık uzun boylu, yeşil gözlü, yakışıklı bir üniversitelidir.

Babası onu **1999 yılının Nevroz Bayramı**'nda telefonla arar, ulaşamaz. Bir kere daha dener. Bu kez ulaşmıştır. Görüşme kısa sürer. Ertesi gün defalarca görüşmeye çalışır. Ozan'ın telefonu cevap vermez. Baba ısrar eder. Nihayet telefon açılır ama ahizenin ucundaki, oğlunun bir arkadaşıdır. **Ozan'ın İstanbul'a gittiğini** söyler. Baba buna inanmaz. **"Gitseydi haber verirdi"** diye düşünür.

Aile, oğullarından uzun süre haber alamaz.

Kaygılıdırlar. Hayatları altüst olmuştur.

Nihayet, çocuklarının 2004 Haziranında "**kırsala**" gittiğini öğrenirler.

Baba, İran'a gider. Amacı, **Kandil**'e ulaşip oğlunun durumunu öğrenmektir. Başaramaz. Çaresiz, geri döner.

Uykusuz geceler devam eder.

2004 yılının temmuz ayında çocuklarının **Bingöl** tarafında olduğunu haberini alırlar.

Bir gün babanın telefonu çalar. Karşıdaki ses, "**Baba, ben Ozan,**" der. Baba, birilerin kötü bir şaka yaptığını düşünür. Telefondakinin oğlu olduğuna inanmaz. "**Baba, benim!**" diye üsteler Ozan. Bu kez inanmıştır babası. Mutluluğuna diyecek yoktur. Öyle ya, yıllar sonra oğlunun sesini duymuştur. Nasıl sevinmesin ki?

Oğlu ile görüşmek ister. Bu isteğini ona söyler. Ozan arkadaşlarına danışır ve babasının isteğine olumlu cevap verir. Bu arada babasından beraberinde kitap, fotoğraf makinesi ve kırtasiye malzemesi getirmesini ister.

En çok annesini özlemiştir. Muhakkak annesi de görüşmeye gelmelidir.

Büyük bir heyecan içinde yolculuk hazırlıklarına başlarlar.

Ancak **acı haber tez ulaşır.**

26 Temmuz günü, İstanbul'dan bir dostları arar. Nazan, **Ozan'ın kod ismini** sorar.

"**Hamza**" yanıtını alır. Ağlayarak, televizyon haberlerini izlemelerini ister.

Öyle yaparlar.

Habere göre **Hamza (Ozan) hayatını kaybetmiştir.**

Anne ve baba, haberin doğru olup olmadığını öğrenmek için Bingöl'e hareket ederler.

Bingöl Valiliği'ne bir dilekçe ile başvururlar. Valiliğin elinde kesin deliller yoktur.

Karlıova Jandarma Komutanlığı, telsiz konuşmalarında, "**Hamza arkadaş topçu ateşinde şehit oldu,**" biçiminde ifadelerle rastladıklarını bildirir. Çocuklarının akıbetini tam olarak öğrenemeden evlerine dönerler.

Olaydan tam iki ay sonra bir mektup alırlar. Mektup Kandil'den geliyordur. Ozan bir topçu atışı sonunda yaşamını yitirmiştir.

Sırtına gelen şarapnel parçaları onu ağır yaralamış, daha sonra da kan kaybından dolayı hayata gözlerini yummuştur. Arkadaşları Ozan'ı bir ormanlık arazide defnederler.

Toprak Ailesi'nin evine ateş düşmüştür. En büyük evlatlarını genç yaşında kaybetmişlerdir.

Buna rağmen hiç kimseye düşmanlık beslemezler.

Haksızlığı ve eşitsizliği üreten sistemdir tepkileri.

Baba **Selim Toprak**, bir fotoğraf sanatçısıdır. Ancak her şeyden önce bir insan hakları aktivistidir ve uzun yıllar **Uluslararası Af Örgütü**'nde yönetici olarak çalışmıştır. "*Ne kadar Kürt arkadaşım varsa o kadar da Türk arkadaşım var,*" diyor. Kimseye kin gütmüyor.

"Başka Ozan'lar ölmesin" istiyor. Şöyle diyor: **"Asker ya da PKK'li, ölen her insan için üzüntü duyuyorum."**

Bugün bu ülkenin topraklarında elde silah dolaşan nice Ozan var. Şimdi ise sınır dışına çıkmaları isteniyor. Tartışma uzun süre böyle devam etti. Buna da bilmem kaçınıcı aşama dedik.

Sonra birdenbire çekilmelerinin durdurulması kararı alındı.

Çekilenler de çekilmeleri durdurulanlar da **"Ozan"** gibilerdir. Konuştuğumuz aslında onların hayatıdır; ölmek ve öldürmek zorunda değiller.

Onlar bu coğrafyanın evlatlarıdır ve gitmeleri gereken yer de doğup büyüdüğü topraklardır.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Olumlu ama eksik

Enver Sezgin 01.10.2013

Nihayet **"Demokratikleşme Paketi"** Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından açıklandı.

Paketin hazırlanma sürecine en azından yeterli katılımın sağlanmadığı yönünde bir eleştiride bulunabiliriz. Bu eksikliğe değinebiliriz. Ancak artık paket açıklanmış ve şimdiden kamuoyu tarafından tartışılmaya başlanmıştır.

Bu pakette **"Alevi Açılımı"** gibi konuların yer almaması büyük bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.

Kürt meselesini doğrudan ilgilendiren maddelerin içinde en anlamlı olanı **"değişik dil ve lehçelerde eğitim ve öğrenim yapılması"** konusudur. Ne yazık ki madde anadilde eğitimi **"özel okullara"** devretmektedir. Buna rağmen atılacak olan adımı ileriye dönük olumlu bir gelişme olarak değerlendirebiliriz. Çünkü Cumhuriyet tarihi boyunca bu ülke topraklarında ilk kez okullarda Kürtçe (elbette başka dillerde de) eğitim ve öğrenim yapılması imkânına kavuşuyoruz. Anadil eğitiminin devlet okullarında başlatılması, yapılacak en doğru hamleydi. Yalnızca böyle bir yöntemle Türkiye'de dil eşitliği sağlanabilir. Devlet ancak bu yolla tüm dillere eşit mesafede durabilir.

Eğitim konusunda iki sorun çıkacakmış gibi gözüküyor:

Birincisi, yüzbinlerce Kürt aile, çocuklarını devlet okullarında bile bin bir zorlukla okutabiliyor. Özel okul onlar için çok uzakta bir yerde duruyor. Bu durumda devlet için bu kısmında devreye girmeli ve kolaylaştırıcı bir rol üstlenmelidir.

Öte yandan, 82 Anayasası Türkçenin dışındaki dillerde eğitim ve öğrenim yapılması önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Anayasa Mahkemesi'ne olası bir başvuru sırasında ne gibi bir karar çıkacağını şimdiden kestirmek güç gözüküyor.

Pakette yer alan en önemli maddelerden biri de "Andımız"ın kaldırılacak olmasıdır. 1933 yılında uygulamaya geçen ve Nazi Almanyası'ndan esinlenerek **"uydurulan"** bu ant(!) milyonlarca çocuğa zorla söylenilmektedir. Türk olmayan öğrencilere her gün **"Türk oldukları için mutluluktan uçtukları"** hatırlatılmaktadır. Evde ailesiyle Kürtçe konuşan bir çocuğa okulda her sabah, **"sen evinde Kürtçe konuşuyorsun ama unutma ki sen**

Türk'sün" deniyor, işin aslı bu. Böyle olunca ne oluyor? Çocukların ikilem içinde sıkışıp kalması yetmiyor, bir de varlıkları birilerinin varlığına armağan ediliyor. Kaldırılması yerindedir.. Bir başka zulüm var ki buna da bir son vermek gerekiyor: Özellikle Kürtlerin yaşadığı yörelerin dağlarına taşlarına, şehirlerin orta yerine konulan **"Ne mutlu Türküm Diyene"** yazıları kaldırılmalıdır.

Geçen yıllarda Batman'a yaptığım bir seyahat sırasında ilginç bir manzarayla karşılaşmıştım. Sıcak bir pazar günü Cumhuriyet Meydanı'nda bulunan Atatürk anıtının önünden geçiyordum. Heykelin altındaki kaidenin üzerinde bulunan, kocaman **"Ne Mutlu Türküm Diyene"** yazısının altında birkaç işsiz insan oturuyordu. İş bekleyen bu adamlar güneşten korunmak için kaidenin gölgesinden yararlanıyorlardı. Garip bir resim oluşmuştu. Orada oturanlar Türk olmadıkları gibi, yüzlerinde her hangi bir mutluluk ifadesi de yoktu.

Köylerin eski isimlerine kavuşturulması herhangi bir başvuruya bağlı kalmadan değiştirilebilir, değiştirilmelidir. Çünkü pek çok köyün adı yakın tarihte değişikliğe uğramıştır ve eski isimler hafızalardaki yerini korumaktadır. Diğer yandan, il ve ilçeler ise bizzat oralarda yaşayan halkın tercihlerine bırakılmalıdır.

Pakette yer almayan bir başka konu ise ceza kanunundaki değişikliklerdir.

Geçen günlerde Diyarbakır'da görülen KCK Ana Davası'nın 59. duruşmasını izlemeye gitmiştim. Birkaç saatlik bir gözlemimden sonra bir kez daha bu davadan yargılanan pek çok insanın **"yok yere"** cezaevinde tutulduğuna kanaat getirdim. Terörle Mücadele Kanunu ve Türk Ceza Kanunu'nun bazı maddelerinde kimi değişiklikler yapılarak bu mağduriyet ortadan kaldırılabilir. Söz konusu yasalar neredeyse her eylemi **"terör"** olarak adlandırmaktadır. Böyle bir adım, büyük bir sorunu çözecektir.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile boyu mahkûmiyet

Enver Sezgin 08.10.2013

Nihat Yürek ekmeğini esnaflık yaparak kazanan biridir. Babası ile birlikte kahvecilik yapmaktadır.

İnsan hayatının güvencede olmadığı, kanunsuzluk ve adaletsizliğin hâkim olduğu yıllardı.

Korkunun ve baskının kol gezdiği yıllardan söz ediyorum. Nihat bir gündüz vakti arkadaşını ziyaret etmeye gittiği sırada polisler tarafından gözaltına alınır.

Hakkında **"örgüt üyeliği"** suçundan dava açılır. **"İçeride"** iki buçuk yıl kalır. Dışarı çıktığında işine devam eder. Ancak rahat bırakılmaz. Tekrar tutuklanır. Bu tutuklamalar birkaç kez tekrarlanır.

Sonunda 2004 yılında özgürlüğüne kavuşur. Toplam sekiz yıl cezaevinde yatar.

Nihat mahkûmiyetlerin olağan hâle geldiği bir yörede yaşıyordur. Böyle baktığımızda içeride geçirdiği sekiz yılın hiçbir **"olağanüstülüğü"** yoktur aslında. **"Vaka-i adiyeden"** deyip geçebilirsiniz.

Ancak bundan sonrası için aynı şeyleri söylemek güç olsa gerek.

Nihat üçü erkek biri kız olmak üzere dört çocuk babasıdır. Cezaevinden çıktıktan sonra bir süre çiftçilik yapar. İşleri kötü gider. Sonrasında bir süre işsiz kalır. Nihayet belediyede bir iş bulup çalışmaya başlar. Kıt kanaat geçinmektedir. Olsun, çocuklarının da desteği ile zoru kolaylayabilirdi.

Hiç değilse cezaevinde değildir. Bir süredir devlet, evinin kapısını çalmamıştır.

Henüz “**içeri girme**” sırasının çocuklarına geldiğinin farkında değildir.

Yürek ailesi için rahatlama dönemi gelmemiştir.

Ortanca oğlu 18 yaşındadır. 2011 yılında bir “**çadır eylemi**” sırasında yakalanır. Gözaltına alınan yüz kişiden doksan sekizi serbest bırakılır. **Mazlum Yürek** ve bir başka arkadaşı ise tutuklanır.

Mazlum dokuz yıla mahkûm edilir. Nihat artık bir cezaevi ziyaretçisidir.

Çocuğunun ihtiyaçlarını karşılamak, ona moral vermek...

Bununla kalsa yine de iyi.

Çok geçmez en küçük çocuğunu gözaltına alırlar.

Güvenlik güçleri, **Çekdar**’ı yakalamak için eve baskın düzenler.

Baba Nihat’ın söylediğine göre polisler ev araması sırasında Çekdar’ın yattığı odaya patlayıcı madde koyarlar.

“Aranan deliller(!) bulunmuştur.”

Baba bu duruma itiraz eder. Polislerin hazırladığı tutanağı imzalamaz.

Bununla da yetinmez. Savcılığa dilekçe ile başvurur. Polislerden şikâyetçidir. Yerel gazeteler bu olaydan söz eder. Gerçeğin ortaya çıkmasını sağlamak için çaba sarf eden Nihat bir sonuç alamadığı gibi kendisini sanık sandalyesinde bulur. İddianameye göre polisler **“iftira**” etmiştir.

İlk celsede beraat eder.

Çekdar sekiz ayrı suçtan yargılanır ve yirmi bir yıla mahkûm edilir. Ancak suçun meydana geldiği tarihte on sekiz yaşını doldurmadığı için cezası on bir yıla indirilir.

Bu son tutuklama değildir.

Yürek ailesine yönelik “**operasyonlar**” devam eder.

Bu kez sıra en büyüğüne yani **Veysel**’e gelmiştir.

O bir Newroz gösterisi sırasında yakalanır. Onun için uygun(!) görülen ceza ise on bir yıldır.

“Dışarıda” ailenin tek erkek çocuğu kalmamıştır.

Bu arada Nihat Yürek’in iki kardeşi de yıllardır cezaevinde yatmaktadır.

Aile boyu mahkûmiyet anlayacağınız.

Üç oğlu ve iki kardeşi cezaevinde olan bir kişinin isteyeceği ilk şey herhâlde bir af çıkarılması olacaktır.

Ancak Nihat’ın isteği bu değildir.

Nihat aldığı maaşla kıt kanaat geçinmektedir.

Üç oğlu üç ayrı şehirlerdeki cezaevlerinde “**ikamet**” etmektedirler. Kardeşleri de öyle.

Ne maddi durumu ve ne de olanakları haftanın bir kaç gününü şehirler arasında mekik dokumaya elverişlidir.

Onun isteği üç oğlunun ve elbette iki kardeşinin aynı cezaevine gönderilmeleridir.

Talebi bu.

Çok şey mi istiyor?

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şaredariya Misirce

Enver Sezgin 15.10.2013

Bir gün birileri ortaya çıkar ve yaşadığınız yerleşim yerinin adını değiştirir. Bununla da yetinmezler; bu kez sıra doğal yer adlarına gelir; tepelerin, pınarların, yaylaların ismi değiştirilir. Bir anda doğup büyüdüğünüz topraklara yabancılaşırsınız. Bütün bunlar size rağmen olur. Ne düşündüğünüz önemli değildir. Devlet sizin adınıza en iyisini(!) düşünmüştür.

Cumhuriyet tarihi bu uygulamalarla doludur.

Şeyh Sait İsyanı’ndan hemen sonra isim değiştirme işlemlerine hız verilir. 1930’lu yılların ikinci yarısından sonra işlem yeni bir ivme kazanır.

Bu coğrafyadaki her toprağı “**Türk vatani**” yapmaktır amaç. Bir başka ifadeyle, “**Türkleştirme politikası**”nı uygulamak.

İsim değiştirme furyasından nasibini alan yerleşim birimlerinden biri de “**Misirce**” dir. 1938 yılında demiryolu hattı bu yerleşim birimine geldiğinde, **Zok** Köyü’ndeki ilçe merkezi buraya taşınır. Çıkarılan bir kanunla **Misriç** (**Misirce- Mısriye**) adı **Kurtalan** olarak değiştirilir. Artık **Siirt**’e bağlı ve adı Kurtalan olan bir ilçemiz vardır.

Aradan yıllar geçer, devletin bu politikası değişmez.

1957 yılında, Demokrat Parti iktidarı döneminde “**Ad Değiştirme İhtisas Komisyonu**” kurulur. Bu bir dönüm noktasıdır. Artık ad değiştirmeler bu kurul tarafından gerçekleştirilecektir. Komisyon 1978 yılına kadar varlığını sürdürür. 1960 askerî darbesinden sonra da zaten var olan kanuna dayanılarak pek çok yerleşim biriminin adı değişikliğe uğratılır.

O yıllarda ilkokula yeni başlamıştım. Bir gün, **Misriç** (ilçenin ilk yerleşim yeri) olan mahallemizin isminin **Sümer Mahallesi** olarak değiştirildiğini öğrendim. Devlet, yoksul mahallemize bu ismi uygun bulmuştu. Sonra sıra civar köylere geldi.

Pirişme, Yayıkdere; Telan, Oyacık; Ayındar, Ağaçalıpınar oldu.

Yaşadığım yörede, ismi değiştirilmeyen neredeyse bir karış toprak bile kalmamıştır. Burada yaşayan halkın geçmişle bağları koparılmak istenir. Amaçları İnsanları kültürlerinden ve dillerinden uzaklaştırılmaktır. Bu politikaya karşı çıkanların karşısına kimi zaman “**İnkılâp Kanunları**” çıkartılır. Örneğin 2010 yılında Kurtalan Belediyesi, ilçenin eski isminden yola çıkarak çöp konteynırlarının üzerine **Şaredariya Misirce (Kurtalan Belediyesi)** yazısını yazdırır. Savcılık hiç vakit geçirmeksizin harekete geçer ve konteynırların toplatılmasını ister. Polisler gece vakti bunları toplayıp kilit altına alır. Belediye toplatma kararına itiraz eder. Cumhuriyet Savcılığı, konteynırların “**Kürtçeden arındırılması**” şartıyla iadesine karar verir. Savcılık, polis aracılığı ile Belediye’ye gönderdiği tebligatla Kürtçe yazının kaldırılmasını ister. Belediye bunu kabul etmez. Bu nedenle Kurtalan Sulh Ceza Mahkemesi’nde BDP’li Belediye Başkanı **Necat Yılmaz** hakkında “**İnkılâp Kanunlarına muhalefetten**” dava açılır. Yargılanır ve dört aya mahkûm edilir. Şu anda dosya Yargıtay’ın vereceği kararı bekliyor.

Başbakan Erdoğan “**Demokratikleşme Paketi**”ni açıkladığı toplantıda il ve ilçe isimlerinin değiştirilmesi için yasal düzenleme yapacaklarını açıkladı.

AK Parti Siirt Milletvekilleri **Afif Demirkıran** ve **Osman Ören** sözkonusu yasal düzenlemeleri dahi beklemeden **Aydınlar** İlçesi’nin adının **Tillo** olarak değiştirilmesi için Meclis Başkanlığı’na yasa teklifi verdiler. Zaten 1990 yılına kadar adı Tillo olan bu ilçenin eski ismine kavuşması bir yanlışın düzeltilmesi anlamına gelmektedir.

Kurtalan İlçesi de tıpkı Tillo gibi Siirt’in bir ilçesidir. Her iki milletvekili de, ahalinin yüreğinde ve zihninde Kurtalan’ın hâlâ **Misirce** olduğunu iyi bilirler.

Hazır AK Parti milletvekillerinin eli değmişken Kurtalan için de bir yasa tasarısı hazırlasınlar.

Hazırlasınlar ki Misirce adı özgürlüğüne kavuşsun.

Kurtalan (Misirce) halkı geçmişi ile kucaklaşsın.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Duvarlar neyi çözer

Enver Sezgin 22.10.2013

1956 yılında Demokrat Parti döneminde Türkiye’nin Suriye sınırına “**kaçakçılığı önlemek ve sınır güvenliğini sağlamak**” gerekçesiyle altı yüz binin üzerinde mayın döşenir.

Sınır boyunca yeraltına yerleştirilen mayınlar, tel örgüler, nöbetçi kuleleri...

Sınırdaki bunları görürsünüz.

Sınırın Suriye bölümünde tek bir mayın döşenmediği gibi, herhangi bir güvenlik tedbirine de rastlayamazsınız.

İnsanları ayırmak, birbirlerinden uzak tutmak için ne gerekiyorsa(!) yapılmış.

Gerekçe **“sınırları korumak”**.

Sonunda ne oldu?

Sınırın iki yakasında yaşayan komşu ve akrabaların arasında aşılması zor engeller yaratıldı.

Sözü edilen amaca hizmet etmediği gibi, gerisinde pek çok trajik olay bıraktı. Birçok insan hayatını kaybetti. Sayısız insan sakat kaldı.

Tüm zorluklara rağmen insanlar sınırdan geçmeye devam etti.

Kimisi ticaret yapmak, kimi ise dost ve akraba ziyareti için ölümü göze aldı.

İnsanlar çizilen sınırı asla kabullenmediler.

Bu hayatı onlar seçmediler.

Türkiye bugün **“mayın yasağı”** anlaşmasını imzalayan bir ülkedir.

Bu anlaşmaya göre de 2014 yılına kadar **“toprağa döşeli mayınları”** temizlemek zorundadır.

Olmadı. Mayın anlaşmasına uymayan tek ülke olduk.

Hükümet şimdi de süreyi on yıl daha uzatmaya çalışmaktadır.

Oysa daha birkaç yıl önce bu mayınları temizlemek için harekete geçmişlerdi.

Bugün mayınlar sökülmediği gibi, bir de duvar örülmeye çalışılıyor.

Gerekçe yine aynı: **“Kaçakçılığı önlemek ve sınır güvenliğini sağlamak.”**

Sınırın her iki yakasındaki komşular **“yabancılaştırılmak”** isteniyor.

Nusaybin ile Qamişlo arasına perde örülüyor.

Bu bir tecrit politikasıdır.

Yanlış olduğu gibi, tehlikelidir de.

Bu yeni bir gerginlik kaynağı demektir.

İçişleri Bakanı **Muammer Güler**, yapımı süren duvarın **“mayınlı alandan vatandaşların can ve mal güvenliğini korumaya yönelik olduğunu”** ifade ediyor.

Oysa olup bitenler bunun böyle olmadığını ortaya koyuyor.

Geçtiğimiz günlerde İnsan hakları Derneği'nden bir heyet duvarın örüldüğü bölgede incelemelerde bulundu.

Heyette bulunan İHD Diyarbakır Şube Başkanı **Raci Bilici** şunları söyledi: **“Nusaybin ile Qamişlo arasındaki bölgede temeller kazılmış, kazıklar çakılmış hâldedir. Bizim tespit ettiğimiz uzunluk yedi kilometreyi bulmaktadır. Sınırın sıfır noktasındaki yerleşim birimlerinin arasına duvar örülüyor. Zaten sözkonusu**

yerleşim birimlerinin arasında tel örgüler var. Buna rağmen her iki yakadaki insanlar birbirlerini görebiliyorlar. Duvar örüldüğünde bu şansları da kalmayacaktır."

Dışişleri Bakanı Davutoğlu "**Komşularla sıfır sorun**" politikasının mimarı olarak bilinirdi.

Komşularla sıfır sorun her şeyden önce sınırların anlamsız hâle gelmesi demektir.

Peki, bunu duvar örerek mi gerçekleştireceğiz?

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı **Hüseyin Çelik** yaklaşık bir ay önce şunları söylemişti: "**Komşuda yangın çıkmış, adam yangından kaçıp evinize sığınmış. Orada bir iç savaş var. Sınırları kapatıp, duvar örüp orada ölün mü diyeceğiz. Bu bizim insanlığımıza, insanlık tarihine sığmaz.**"

Bugün Hüseyin Çelik örülmekte olan duvar için ne düşünüyor bilemem, ancak tıpkı söylediği gibi bunun "**insanlığa**" sığmadığı doğrudur.

Sınırlara dikilen her duvar bir insanlık ayıbıdır. Duvarlar hiçbir problemi çözmez. Ancak insanlığınıza çok şey kaybettirir.

*

13 Ağustos 2013 tarihli **Taraf** gazetesinde "**Sason'da Ermeni olmak**" başlıklı yazımda **Murat Usta**'nın acılı hayatından söz etmiştim. Ölüm haberini duyduğumda bir akrabamı kaybetmiş gibi üzüldüm. Tüm yakınlarına başsağlığı diliyorum.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hasta mahpuslar

Enver Sezgin 29.10.2013

Bundan bir süre önce Adalet Bakanı **Sadullah Ergin**, CHP Malatya Milletvekili **Veli Ağababa**'nın hasta tutuklu ve hükümlülerin durumuna ilişkin bir soru önergesini yanıtladı.

Sadullah Ergin, yaptığı açıklamada Ceza İnfaz Kurumlarında **189'u hükümlü 55'i tutuklu** olmak üzere **sürekli hastalığı bulunan kişi** sayısının **244** olduğunu söyledi.

İnsan Hakları Derneği (**İHD**)'nin yayınladığı rapora göre ise **hasta mahpus sayısı 500 kişiyi aşıyor**.

Adalet Bakanı'nın bir başka açıklamasından **14 kişinin rapor beklerken cezaevinde öldüğünü** öğreniyoruz.

Ortada vahim bir durum var.

Gerekli duyarlılık gösterilmemesi durumunda bizleri cezaevinde başka ölümler beklemektedir.

Ölüm sınırında olan pek çok mahpus son derece olumsuz koşullarda yaşam mücadelesi vermektedirler. Ne yazık ki içlerinde çok sayıda **kanser hastası** olduğu gibi, belden aşağısını hissetmeyen **yatalak hastalar** da

bulunmaktadır.

Şizofreni hastaları, beyinde kurşun bulunanlar, kalp hastaları, gözleri görmeyenler, karaciğeri bitmiş olanlar...

Hepsi tahliye olmayı bekliyorlar.

Hastaneye, doktora, ilaca, en önemlisi özel bakıma ihtiyaçları var.

Bu insanların tamamının dışarıda olması lazım.

Bunun için öncelikle Adli Tıp Kurumu'ndan rapor almaları gerekiyor.

Oysa bu hiç de kolay değildir.

Öte yandan **rapor aldıkları hâlde tahliye olamayan hasta mahpuslar var.**

Bu durumda olanlardan biri de **Ramazan Özalp.**

Şırnak, İdil doğumlu olan ve müebbet hapis cezası Ramazan, uzun süredir **kanserle** boğuşmaktadır.

Vücudun sol tarafını kullanamamakta ve bu nedenle de yaşamsal ihtiyaçlarını tek başına giderememektedir. Bu durumda olan her mahkûm hasta gibi o da Adli Tıp Kurumu'na başvurur. Kurum, Ramazan hakkında **"cezaevinde kalamaz"** raporu verir. Verir de dışarıya çıkmak için tek başına bu rapor yeterli değildir.

Bu kez karşısına 6411 sayılı kanun çıkar. Bu kanunun üçüncü maddesi tahliye için **"toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı"** şartı koymuştur.

Ramazan ve onun yakınları savcılıktan gelecek **"iyi haberi"** beklemeye başlarlar.

Savcılık, Ramazan Özalp için İstanbul Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne bir yazı ile başvurur.

Müdürlüğün yanıtı şöyle: **"Şahsın bizzat kendisinin toplum güvenliği açısından bir tehlike teşkil etmediği, ancak; şahsın Dirsekli Köyüne veya İdil İlçesine gelmesi durumunda bazı siyasi şahıslar ve vatandaşlar tarafından propaganda aracı olarak kullanılabileceği ve bu durumun çeşitli toplumsal olaylara sebebiyet verebileceği; farklı siyasi görüşlere sahip vatandaşlar veya vatandaşlar ile güvenlik güçleri arasında gerginlik ve çatışmalara yol açabileceği..."**

Aslında Terörle Mücadele Şubesi'nden alacağınız yanıt bellidir.

Bu ise Ramazan'ı **"içeride"** tutmanın en sağlam yolu anlamına gelmektedir.

Onu ölüme terk etmek...

Peki, polisin bu tutanağı karşısında savcılık nasıl bir karar vermiş?

Karar şu: **"Bu tutanak ve adli tıp raporu birlikte değerlendirildiğinde, talebin REDDİNE, kararın hükümlüye tebliğine, İnfaz Hâkimliği 'ne itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi."**

Aile bu karara itiraz eder. İtiraz reddedilir.

Bu gün Ramazan'ın durumu çok daha ağırdır. Ne yazık ki bu durumda olan biri bile yetkililerin gözünde hâlâ **"tehlikeli"** bir kişidir.

Bu nasıl bir zihniyettir?

Bu zihniyete göre **"toplum için tehlike oluşturan(!)"** hükümlü ömür boyu cezaevinde kalmalıdır.

Bu kararlar Ramazan ve onun gibi hasta mahpuslar ikinci defa cezalandırılmaktadırlar.

Bu en hafifinden vicdansızlıktır.

Bu mağduriyeti giderin.

Yüzlerce insanı cezaevi koşullarında ölüme terk etmeyin.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yüz yıllık suskunluğun sonu

Enver Sezgin 05.11.2013

Garabet, Diyarbakırlı Ermeni'dir. Bir gün çevre köylerden kötü haberler duyarlar. İnsanları katile hâlinde belirsiz bir yere götürüyorlardı. Sıra buraya ne zaman gelecekti?

Çaresizdiler.

Bile bile ölümü bekliyorlardı. Askerler her an çıkıp gelecek ve onları götürecekti.

Derken **imdatlarına köyün imamı yetişir**. Pek çok Ermeni gibi Garabet ve ailesini de günlerce evinde gizler. Sonra uygun bir anda nehrin kenarına götürüp salcıya onları karşı yakaya götürmelerini söyler.

Salcı imamın isteğini yerine getirir. Kurtulmuşlardır.

İmam **"insanlık vazifesini"** yerine getirmiştir.

"Kılıç artığı" Garabet daha sonra **"Müslümanlaştırılan!"** Ermenilerden biri olur.

Aradan yıllar geçer Garabet'in oğlu **Mehmet**, Diyarbakır'da bir lisede okul müdürü olur. Babasına yapılan iyiliğin karşılığını yerine getirmek ister. Ancak nasıl?

Karar verir; imamın tüm yakınlarına diploma verecektir. Aslında yaptığı şey **"uygunsuzdur"**. Olsun, zaten imamın yaptığı da **"uygunsuz"** bir davranıştı. **"Borç ödenmişti."**

Mehmet ailenin tek erkek evladıdır. Uzun yıllar Diyarbakır'da öğretmenlik mesleğini sürdürür. Herhangi bir dinî inancı yoktur. Evlenir ve iki çocuğu dünyaya gelir. Kız çocuğuna **Meryem** adını verir.

Meryem'in çocukluğuna dair hatırladığı pek çok şey pek iç açıcı değildir.

Mahalle arkadaşları ona ve abisine kötü davranırlar. Sokak aralarındaki çocuk oyunlarında yerleri yoktur.

Büyüklerin davranışı da çok farklı değildir.

Bir gün dedesiyle birlikte çarşıya çok sevdiği **"nohut tozu"** almaya giderler. Bir adam gelip başını okşayıp onu sever.

Daha sonra **"Ben bir abdest tazeleyeyim, ne de olsa 'haram kemiktir'"** sözü çıkar ağzından.

Dede bu laflara çok içerlemiştir.

Şunları söyler: **"Demek ki bunlar bizi hâlâ olduğumuz gibi kabul etmiyorlar."**

"Dışarıda başka, evde ise başka bir hayat yaşıyorduk" diyor Meryem.

"Çoğu zaman Müslüman gibi yaşamak zorunda kalıyorduk."

Devam ediyor: **"Evde Ermeni olmayan bir komşumuz geldiğinde hemen susar, Kürtçe konuşmaya başladık."**

Meryem henüz küçük bir çocuktuk ve olup bitenlerin pek farkına değildi. Ancak ailenin bir haksızlığa uğradığını da sezebiliyordu.

Bir gün anneannesinin şunları söylediğini hatırlıyor: **"Dünyada bütün insanların göz rengi ayrı olabilir; ancak gözyaşı aynıdır. Bunlar bizden ne istiyor?"**

Baba Mehmet çocuklarının rahat etmeleri için öğretmenlik mesleğinden ayrılır ve İstanbul'a taşınır.

Kızı Meryem'i, Ermeni okuluna kaydettirmek ister. Okul Müdürü çocuğu okula kabul etmez. Baba nedenini sorar. **"Çocuğunuz Ermeni değil, Siz Kürt'sünüz."** Baba bu duruma çok sinirlenir. Diyarbakır'da Ermeni, burada Kürt olmuşlardı.

Meryem'in çocukluğu çok gerilerde kaldı.

Ancak hâlâ o eski acı dolu günleri unutmuş değildir.

Buna rağmen akli ve yüreği doğduğu topraklardadır.

"Ben Diyarbakırlı Bir Ermeni'yim. Bu nedenle oradan, eski bir Ermeni köyünden toprak aldım. Doğduğum yerde toprağım olsun istedim."

Geçen hafta sonunda Boğaziçi Üniversitesi'nde **"Müslümanlaş(tırıl)mış Ermeniler Konferansı"** yapıldı. Hrant Dink Vakfı'nın öncülüğünde düzenlenen bu etkinliğine ilgi büyüktü.

Gerek konferansa gösterilen ilgi ve gerekse de burada yapılan konuşmalar bize yüz yıllık suskunluğun sonuna geldiğimizi göstermektedir.

"Kılıç artığı" dedelerin torunları görünür hâle geliyorlar.

İnsanlar geçmişleriyle buluşuyorlar.

Rakel Dink'in açılış konuşmasında belirttiği gibi, **"Bu mızrak artık çuvala sığmıyor"**.

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savaş sürsün istediler

Enver Sezgin 12.11.2013

Önceki gün bazı gazetelerde yayımlanan bir habere göre "**faili meçhuller**" soruşturması yürüten Diyarbakır Cumhuriyet Savcısı **Osman Coşkun**'a ifade veren bir asker, 1990'lı yıllarda bölgedeki köyleri yakmakla görevli taburda yer aldığını söylüyor.

O yıllar, savaşın bizzat devlet tarafından tırmandırıldığı yıllardı.

Aynı asker, Lice katliamı ile ilgili olarak şunları ifade etmiş: "**Kürtçe bilen arkadaşlar kendilerini Lice halkından olarak tanıtmışlar ve basın mensuplarına PKK'nin gelip Lice'yi bastığını, yaktığını söylemişler.**"

Plan hazır. Önce "**örgütün saldıracağına dair**" duyum raporu hazırlatırlar. Bunun üzerine Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı **Bahtiyar Aydın** Lice'ye gider. Tuğgeneral Aydın 22 Ekim 1993 tarihinde "**Kanas**" marka suikast silahıyla vurularak öldürülür.

İddiaya göre bu suikastı PKK gerçekleştirmiştir.

Lice günlerce askerlerin ablukası altına alınır.

Dükkânlar, evler hatta okullar hedef hâline getirilir.

Güvenlik güçleri rastgele ateş ederler.

İlçenin üzerini karabulutlar kaplar.

Saldırıları günlerce sürer.

Nihayet "**PKK'nin silahlı güçleri geri püskürtülmüştür(!)**".

Oysa Liceliler daha ilk günden bu saldırıyı yapanları biliyordu. Dahası onları tanıyorlardı. Kaldı ki görgü tanıklarının tümü o günlerde ilçede bir tek silahlı PKK'li bile görmediklerini belirtmişlerdi.

Lice adeta işgal edilmişti.

Öyle ki zamanın CHP Genel Başkanı **Deniz Baykal**, ilçenin girişinde bir başçavuş tarafından geri çevrilmişti.

"**İşgal**" sona erdiğinde bilançonun ağır olduğu ortaya çıkar.

17 kişi yaşamını yitirir. Çok sayıda insan ağır şekilde yaralanmıştır.

Altı yüzden fazla ev ve iş yeri kullanılamaz hâle gelmiştir.

İlçede alenen bir katliam gerçekleştirilmiştir.

Türkiye o dönem Lice'de ne olduğunu ancak yirmi yıl sonra hazırlanan bir iddianamede öğrenmiş olacaktır.

Olup bitenler bir tertipten ibaretti.

Bu senaryoyu uygulamaya koyanlar **Bahtiyar Aydın**'ı öldürerek önemli bir "**engelden**" kurtulmuşlardı.

Bunu sadece devlet içindeki bir hesaplaşma olarak mı görmek gerekiyor?

Sorunun yanıtını iddianamede bulabiliriz. Şöyle yazıyor: "**Özellikle Musa Anter ve Vedat Aydın gibi tanınan ve sevilen kişilerin öldürülmeleri, Lice ilçesinin iki defa yakılması, çok sayıda vatandaşın öldürülmesi, köylerin yakılması ve boşaltılmaları örgüt tarafından suiistimal edilerek halk silahlı isyana teşvik edilmiştir.**"

Katliam yapanlar, savaşı tırmandırmak istediler.

Lice olaylarından iki yıl sonra bu kez Mardin'den bir suikast haberi gelir. Mardin Jandarma Alay Komutanı **Rıdvan Özden**'in PKK ile girişilen çatışmada hayatını kaybettiği açıklanır.

Otopsis yapılmadan toprağa verilir. Ölüm raporuna bakılırsa Özden'in sol kaşının 6 cm. üstünde bir kurşun deliği bulunmaktadır. Oysa eşi **Tomris Özden** cenaze öncesi eşinin cansız bedenine baktığında alnında hiçbir kurşun yarası görmez.

24 Mayıs 1993 yılında Malatya- Bingöl karayolu üzerinde otuz üç silahsız askerin öldürülmesi hâlâ hafızalardadır. Bu, ilan edilen ateşkesin sonu anlamına geliyordu.

Önce ateşkesi sona erdirirler.

Ardından Lice'de savaşın işaret fişeği yakılır.

Sonra da faili meçhul cinayetler...

Sadece Adapazarı- Hendek- Sapanca "**şeytan üçgeninde**" yirmiden fazla insan öldürülür.

Köy yakmalar, zorunlu göç...

Savaşı böyle tırmandırdılar.

Savaş sürsün, gençler ölsün istediler.

İnsanlara, insanlığa karşı suç işlediler.

Bugün en çok sorulan sorulardan biri şudur: O eski "**savaş**" günlerine geri dönecek miyiz?

Bunca yaşanmışlıktan sonra buna izin verecek miyiz?

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaybedilen yıllar

Enver Sezgin 19.11.2013

Mesud Barzani, anılarını kaleme aldığı kitabın birinci cildinde şunları söylüyor: **"1962 yılından itibaren batıda Zaho'dan başlayarak Sidekan bölgesine kadar uzanan Irak-Suriye sınırı devrim ordusunun kontrolüne girdi. Böyle iken Türkiye, Kürt devrimiyle herhangi bir ilişkide bulunmadı. (...) Barzani (Molla Mustafa) 1969 yılında dünyadaki birçok devletin başkanına, bu arada Türkiye Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a bir rapor gönderdi. Bütün devlet başkanları arasında sadece Sunay rapora tepki vermedi, herhangi bir cevap vermedi. Türkiye ile ilişkiler 1991 tarihinden sonra fiilen başladı."**

Bugün var olan Türkiye ile Irak Kürdistan Federasyonu arasındaki **"iyi"** ilişkilerin temelinde işte 1991 yılında başlayan görüşmeler yatmaktadır.

O tarihte ne oldu? Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**, bir uçak yolculuğu sırasında Irak Kürdistanı'nın iki lideri **Mesud Barzani** ve **Celal Talabani** ile görüşmeler yaptıklarını açıkladığında yer yerinden oynamıştı. Başta **Süleyman Demirel** olmak üzere muhalefet partilerinin liderleri bu duruma sert tepkiler göstermişlerdi.

Tepkilere rağmen görüşmeler devam etti. Türkiye ile Irak Kürdistanı arasında sıcak ilişkilerin kurulduğu bir dönem başlamıştı. Devam eden yıllar içinde Barzani birçok kez Ankara'ya geldi ve resmî görüşmeler yaptı. İşte bu görüşmelerden birinde yolu İstanbul'a düşmüştü.

Bir Nevroz günü yaşamını yitiren değerli arkadaşım **Hasan Deniz** beni arayarak, Barzani'nin onuruna bir yemek vereceğini söyledi ve bu yemeğe benim de katılmamı istedi. İsteğini seve seve kabul ettim. Yaklaşık kırk kişiydik.

1988 yılında Saddam güçlerinin Halepçe'de kullandığı kimyasal silah binlerce insanın canına mal olmuştu. Ardından yüzbinlerce Iraklı Kürt komşu ülkelere sığınmıştı. Büyük bir yıkım yaşamışlardı. Yaşadıkları büyük ekonomik zorluklar da cabası. Bütün bu zorlukları Barzani'nin yüzünden okumak mümkündü. Bu bir dost toplantısıydı. Sohbet ettik. Dertleştik bir bakıma. O ise bize temsil ettiği toplumun içinde bulunduğu sıkıntıları olduğu gibi anlattı. Bir arayış içindeydi. Sorular sorduk, yanıtladı.

Her şey tadında gidiyordu. Ancak ilerleyen saatlerde bir arkadaşımız söz alarak Barzani'ye karşı sert sözler kullanmaya başladı. Kırıcı sözlerdi bunlar. En çok da Türkiye ile kurdukları ilişkilere kızıyordu. Hava birden değişmişti. Bu tatsız ifadeler hepimizi olduğu gibi Barzani'yi de etkilemişti. Yine de bu eleştirilere(!) soğukkanlılıkla yanıt verdi. Irak Kürdistanı ile Türkiye devleti arasındaki iyi ilişkilerin **devam etmesi gerektiğini** söyledi. Ona göre bu ilişki çok önemliydi. Özal döneminde kurulan bu ilişki inişli çıkışlı bir yol izledi. Gün oldu Barzani ve Talabani **"aşiret liderleri"** olarak kabul edildiler, açıkça tehdit edildiler. Erbil'in işgal edilmesini isteyenler bir de Barzani'nin kellesini istediler. Savaş çıkartmak isteyenler oldu. Başaramadılar. Sonunda sağduyu egemen oldu.

Irak Kürtleri uzun süre Saddam rejiminin yarattığı tahribatı gidermek için uğraştı. Büyük zorluklar yaşadılar. Sonunda ayağa kalkmayı başardılar.

Aradan yıllar geçti. Çok şey değişti.

"Kuzey Irak" gitti, **"Irak Kürdistanı"** geldi. Türkiye'nin Irak Kürtlerine karşı bakışı değişti.

Başbakan Erdoğan ve **Mesud Barzani** arasındaki görüşmenin bu kez Diyarbakır'da gerçekleşmesi buluşmayı çok daha önemli bir hâle getirdi. Buna sebep Diyarbakır'ın dünyadaki tüm Kürtlerin gönlünde özel bir yer tutmasıdır. Sadece bu nedenle bile görüşme **"tarihî"** bir nitelik kazanmıştır.

Ancak bu görüşmeye **"tarihi"** nitelik kazandıran en önemli unsur, her iki tarafın da karşılıklı çıkar temelinde dostane ilişkiler kurulması gerektiğini anlamış olmasıdır.

Nitekim **Mesud Barzani** Diyarbakır'da yaptığı konuşmada **"Yeni bir tarih oluşturma zamanı gelmiştir. Birbirini kabul etmek, kardeşlik yöntemleriyle yaşama zamanıdır"** derken işte bu gerçeğe vurgu yapmak istemiştir.

Bu güne yıllarımızı kaybederek geldik.

Başka **"yıllar"** kaybetmeyeyim.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şivan Perwer

Enver Sezgin 26.11.2013

İsmi ilk defa İstanbul Üniversitesi'nde okuyan bir arkadaşımdan duymuştum. **"Güçlü ve etkili bir sese sahip olduğunu"** söylemişti.

Siyasal ve sosyal açıdan yeni bir dönemdi. 12 Mart Darbesi sırasında cezaevine giren çok sayıda Kürt **"74 affı"** ile birlikte dışarı çıkmışlardı. Pek çoğu **"kavgalarına"** kaldıkları yerden devam ettiler. Üstelik sayıları giderek artıyordu. İstanbul, Ankara gibi büyük kentlerde okuyan Kürt gençleri köylerine- kentlerine döndüklerinde öğrendikleri şeyleri çevreleri ile paylaşıyorlardı. Her geçen gün daha fazla genç **"Kürt olma bilincine"** kavuşuyordu. Kürt halkına yapılan haksızlıklara, eşitsizliğe itiraz ediyorlardı.

İşte **Şivan Perwer** bu dönemde ortaya çıktı. **"İtirazın sesi"** oldu.

Olup bitenlere karşı isyan etti. **"İsyanın sesi"** oldu. Şivan, olması gereken zamanda olması gereken şarkıları söylemişti. Bu nedenle hızla yol aldı. İnsanların kalbini kazanmayı başardı.

1975 yılına gidiyoruz. Ankara'da üniversiteye devam ediyordu. Salonun birinde dönemin karakteristik etkinliği olan **"gece"**lerden biri tertip edilmişti. Geceyi tertip edenler **"Kürtçe türkü okusun"** diye İstanbul'dan bir sanatçı getirirler. Okumaz. O dönemde Kürtçe söylemek için yürek isterdi. Şivan da oradadır. Bir saz getirmelerini ister. Başlar Kürtçe okumaya. Salonda büyük bir dalgalanma olur.

Artık yolu açılmıştır. Bu kez İstanbul'a çağırılır. Karşılığında sadece **"yol parası"** alacaktır. Burada **"Halk Gecesi"**ne çıkar. Herkesin dikkati onun üzerindedir. Sazını ve sesini konuşturur. İzleyiciler coşmuştur. Sesi oradakilere moral ve umut aşılar.

Sahneye çıkar, kendi coştuğu gibi, tüm seyirciyi de coştururdu. Ankara'da düzenlenen **"Hakkâri Gecesi"**nde **"uygun olmayan"** bir saatte sahneye çıkarıldığı için bir hayli kızgındır. Sahneye çıkar ve sazını hızla yere vurarak tepkisini dile getirir.

İsmi çok çabuk yayılır. Evde, sokakta, yolcu otobüslerinde, kahvelerde onun türküleri yankılanır. Yaylalarda, dağ başlarında, büyük şehirlerde onun kasetleri elden ele dolaşmaya başlamıştır. Kürtlerin yaşadığı her yerden konser teklifleri alır. Nereye giderse karşısında asker ve polisler vardır.

Yıl 1976, bu kez **Suruç**'a çağrılmıştır. Bir sinema salonunda konser verecektir. Salon hıncahınç doludur. Polis salona girip Şivan'ı gözaltına almak ister. İnsanlar etten duvar örerek içeri girmelerine engel olurlar.

Şivan o geceyi pamuk tarlalarının içinde gizlenerek geçirir. Artık Türkiye'de kalamayacağını anlar. Sınırdan gizlice Suriye'ye kaçar. Oradan da ver elini Almanya...

Avrupa'da bir sürgündür. Art arda albümler çıkarır. Tüm dünyada Kürtlerin sesidir artık. Türkiye'de kasetleri yasaklı olduğu hâlde elden ele dolaşır.

O Kürt halkının ozanıdır. Bir şarkısında şöyle söyler:

**"Hozane gele bîndest
Hozane we Kurdan im
Ez denge Kurdistan im"**

(Ezilen halkın ozanım
Siz Kürtlerin ozanım
Ben Kürdistanın sesiyim...)

Dünyanın pek çok ülkesinde konserler verir. Gittiği her yerde büyük ilgi görür.

Ancak onun akli kendi insanların yaşadığı ağır koşullardadır.

Diyarbakır Askerî Cezaevi'nde işkence gören Kürt gençlerinin yanı başındadır. Hücre arkadaşlarıdır onların.

1988 yılında Saddam rejiminin **Halepçe**'de kimyasal silahlarla katliam yaptığında Şivan halkının acısını yüreğinin derinliğinde hisseder. Bunun için **"ağır"** yakar:

**"...Diyarbakır gibi, Palu gibi, Genç, Ağrı ve Dersim gibi
Mahabat gibi ve Berzan gibi
Bu gün yine Süleymaniye ovasında, Hendir kapısında, Halepçe şehrinde...
Biz Kürtlerin fermanıdır, fermanıdır, fermanıdır."**

Bu büyük ozanı doğup büyüdüğü topraklardan, yakınları ve dostlarından ayırdılar.

2009 yılında **Neşe Düzel**'e verdiği bir röportajda şunları söylüyordu: **"Ülkeye dönüşüm, benim için hayatımda yeni bir başlangıç ve en önemli an olur."**

Gün geldi, **"en önemli an"** gelip çattı. Şivan Perwer geç oes olsa kendi topraklarına döndü.

Hoşgeldi, sefalar getirdi.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsmail Ağaya nerede

Enver Sezgin 03.12.2013

Müfide Ağaya Sason İlçesi'nin bir köyünde yaşamaktadır. Ailecek küçük arazilerinde tütün ekerek yaşamlarını sürdürürler. Gün gelir tütüncülük "**para etmez**" olur. Buna bir de bazı baskılar eklenince köyde barınmaları imkânsız hâle gelmiştir.

Çok uzağa gidemezler. Yeni mekânları Batman'ın bir kenar mahallesi olmuştur.

Müfide Ağaya eşi ve çocukları ile birlikte civar köylerde çobanlık yapmaya başlarlar. Lakin kazandıkları para kalabalık nüfusu geçindirmeye yetmez. Çocukları başka işlerde şanslarını denerler. Müfide Ağaya'nın küçük oğlu **İsmail** bir müddet inşaat işçiliği yapar. Ardından bir başka iş teklifi alır. Bu kez **Özgür Ülke** gazetesinin dağıtımında çalışacaktır. Ancak rahat değildir. Birkaç kez, annesine "**başına kötü bir iş**" gelebileceğini söyler.

1990'lı yıllara gidiyoruz. Meşum yıllar. İnsanların sorgusuz, sualsiz sokak ortasında öldürüldüğü yıllar. İsmail 1994 yılının 29 Mayıs'ında işten eve erken dönmüştür. Annesine eniştesinin evine gideceğini söyler. Aradan saatler geçer İsmail bir türlü eve gelmez. Anne endişelenmiştir. Damadını telefonla arar. İsmail'in uğramadığını öğrenir. Endişenin yerini korku alır. O gece gözüne uyku girmez. Sabah ilk işi gazete bürosuna uğramak olur. Orada değildir. Bu kez damadının bulunduğu mahalleye yönelir. Önüne gelen herkese oğlunu sorar. Sokaklardan birinde kapı önünde sohbet eden iki kadına rastlar.

Önceki gece sivil giyimli üç kişinin bir genci zorla beyaz bir otomobile sokmaya çalıştıklarını anlatırlar. Genç adam uzun süre otomobile girmemek için direnmiştir. Ancak silah zoruyla alıp götürmüşler. Eşkâlinde söz ederler. Bu genç İsmail'den başkası değildir. Yüreğine ateş düşmüştür, ağlar. Bir süre ne yapacağını bilemez hâlde dönüp dolaşır. En nihayet polise gitmeye karar verir.

Merkez Karakolu'na gidip durumu anlatır. Burada yardım yerine azar işitir. Polislerden biri ona şunları söyler: "**Önce oğlunu dağa gönderiyorsun. Sonra da buraya gelip şikâyet ediyorsun.**"

Çaresiz bir biçimde eve döner. Bu kez polisler onu rahat bırakmazlar. Aynı polisler onu evden alıp çocuğunun nerde olduğunu sorarlar. Yanıtı hazırdr: "**Siz, İsmail'in nerede olduğunu biliyorsunuz.**"

Müfide Ağaya bu kez Emniyet Müdürlüğü'nün kapısını çalar. Müdürlüğün Terörle Mücadele Şubesi'ne bir dilekçe ile başvurur. Buradan da bir sonuç çıkmaz.

Anne oğlunun izini sürmeye karardır. Pes etmez.

Tavsiye üzerine bir avukat tutar. Suç duyurusunda bulunurlar. Mahkeme takipsizlik kararı verir.

Bir gün askerler Oymataş Köyü'nün Soğuksu Mezrası'nda Hizbullah'ın "**Mezar Evlerinden**" birine baskın düzenlerler. **Fahrettin Tan** adlı bir kişiye elleri ve ayakları bağlı hâlde bulurlar. Fahrettin evin bodrumunda **İsmail Ağaya**'yı gördüğünü söyler. Bu, İsmail'den aldıkları son haber olur.

Anne Müfide Ağaya yıllarca ev ve polis arasında mekik dokur. Ancak bir sonuç alamaz.

Aradan 20 yıla yakın bir zaman geçmiştir. Anne Müfide ilk günkü gibi oğlunun yolunu gözlemektedir.

Kapı her çalındığında önce o koşar. Her an oğlunun karşısına dikilip "**anne ben geldim**" diyeceği günü beklemektedir.

"**Ölü veya diri oğlumu istiyorum**" diyen bir annenin feryadından söz ediyorum.

"**Oğlum nerede**" diye soruyor.

"**Hiç değilse oğlumun kemikleri...**"

Bir yandan “**kayıp**” evladının acısı öte yandan belini büken yoksulluk.

“**Kapısını**” bugüne kadar çalan olmamış. En çok da buna içlerimdedir.

Acısı ve yoksulluğuyla baş başadır.

Bir dönemin Özal Harekât polisi **Ayhan Çarkın** mahkemede verdiği ifadede şöyle söylüyor: “**Devletin silahlarıyla cinayetler işlendi... Namuslu Kürt halkı baskı ve zulüm gördü.**”

Müfide Ataya gibi binlerce annenin evlatlarını ellerinden aldılar.

İnsanlık suçu işlediler.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çözüm süreci ve yerel seçimler

Enver Sezgin 10.12.2013

Bu ayın sonunda “Barış ve Çözüm Süreci” bir yılını dolduracak. Önce Başbakan Erdoğan’ın “Öcalan ile görüşülüyor ” biçimindeki açıklamasını duyduk. Daha sonra Newroz kutlaması sırasında Öcalan’ın “Silahlar sussun siyaset konuşsun ” yönündeki mesajını dinledik. İçinde bulunduğumuz sürece böyle girdik.

Bu bir yıl çok rahat geçmedi. Sıkça sürecin tıkanıp tıkanmadığını konuştuk. Haklı olarak hükümetin yeterli adımları atmaması eleştirildi. Silahlı çatışmaların yeniden başlayacağı kaygısı yaşadık.

Buna rağmen “çatışmasızlık ortamında” bu bir yılı geçirmeyi başardık. Bu başlı başına önemlidir.

Geçen cumartesi günü BDP milletvekilleri, Abdullah Öcalan’la 13’üncü görüşmelerini yaptılar.

Öcalan bir kez daha “süreçle ilgili umudunu koruduğunu” ifade etmiş oldu. Gündemde “İmralı kapısının basın mensuplarına açılması” konusu var.

Türkiye yerel seçimlere işte “bu ortamda” hazırlanıyor.

Geçen on beş ün içinde Malatya, Diyarbakır ve Batman’a gittim. Nusaybin, Beşiri ve Midyat’ı ziyaret ettim.

Çay ocaklarına, kahvehanelere, parklara uğradım. Sivil toplum örgütlerinin yöneticileriyle görüştüm. Ayaküstü sohbet ettiğim de oldu.

Çok sayıda insanla konuşma fırsatı buldum, onları dinledim.

İnsanlar zor günler yaşadı. Büyük acılar çektiler. Ölümü ve yıkımı gördüler, yaşadılar.

Artık eski “kötü günlerin” geri gelmesini istemiyorlar. Bir gazeteci arkadaşım şunu söyledi: “Otuz yıl boyunca

bu topraklarda adeta savaş muhabirliği yaptık. Artık Barış ve Çözüm Süreci'ne tanıklık etmek istiyoruz."

Bölgede bir yıl öncesine göre farklı bir hava gözlemlemek mümkündür. Silahların susmasının yarattığı olumlu havadan söz ediyorum. Şu birkaç aylık sürecin insanların günlük hayatları üzerinde olumlu ve önemli bir etki bıraktığını görebiliyoruz. İnsanlar "çatışmasızlığın" nimetlerinden faydalanmak istiyorlar. Böyle bir ortamda pek çok şey daha görünür oluyor. Demokratik talepler her zamankinden daha net ve daha yüksek sesle dile getiriliyor.

Yıllar sonra ilk kez yerel seçimlere "silahların gölgesi" dışında bir ortamda giriliyor. İnsanlar seçim kampanyası boyunca taleplerini dile getirecekler.

Geçen kasım ayında "PKK Yürütme Komitesi" imzalı bir bildiri yayımlandı. Bu bildiride şu ifadelere yer verilmiş: "İçinde bulunduğumuz yerel seçim döneminin genelde Türkiye'de özel olarak Kürdistan'da PKK ile AKP arasında kıyasıya bir seçim mücadelesi içinde geçeceği açıktır."

Aynı bildiride seçimlerin tamamlanmasına kadar rekabetin "seçim mücadelesi" biçiminde geçeceği de vurgulanmakta.

Buralarda "seçim mücadelesi" yıllardır BDP ile AK Parti arasında geçti. Bir kez daha aynı yarışmaya tanıklık edeceğiz.

Her yeni seçim süreci, halkın yasal zeminde hak arama bilincinin gelişmesine yardımcı oluyor. Önümüzdeki seçimlerin gerginlik ve çatışmadan uzak bir ortamda ve sadece "bir seçim yarışı" biçiminde geçmesi çözüm sürecine doğrudan etki edecektir.

"Savaş Çeteleri" işte bu nedenle Yüksekova'da olduğu gibi devreye giriyorlar. Cinayetler işleyip ortalığı bulandırmak istiyorlar. Esasen "Çözüm Süreci"nin halkın omuzları üzerinde yükselmesinden korkuyorlar.

Türkiye'yi o eski "Savaş Günleri"ne geri götürmek istiyorlar. Onlar bir kez daha kanlı oyunun peşindedirler.

Bu oyunu bozacak olan yine halkın kendisidir.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Midyat'ta Süryani olmak

Enver Sezgin 17.12.2013

Mezopotamya'nın kadim halklarından Süryaniler bugün yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadırlar. Oysa yüz yıl önce Mardin, Diyarbakır, Urfa, Antep, Malatya, Van, Adıyaman, Hakkâri vb. gibi yerleşim birimlerinde çok yoğun olarak yaşıyorlardı.

Onlar için kötü günler 1915 yılında başlar. Onbinlerce insan katliamdan geçirilir. "Seyfo"dan (Kılıç Günü) sonra sağ kalanları ise "zor günler" bekliyordu. Bazıları göç ettirildi. Kalanlar ise büyük baskılar gördüler. Bu "zor zamanlara" rağmen pek çok Süryani evlerini terk etmedi.

İnatla ve büyük bir özveriyle ata topraklarında yaşamaya devam ettiler. Yazık ki önlerinde "iyi bir hayat" yoktu. Gün geldi buralarda yaşamaları iyice zorlaştı. 1980 askerî darbesi onlar için bir dönüm noktası olmuştu. Süryaniler o günlerde "özel zulme" tabi tutuldular. Bölgede işlenen faili meçhul cinayetler onları da vurdu.

50 civarında Süryani katledildi. Üstelik bir tanesinin bile katili yakalanmadı.

Hedefte çoğunlukla "seçkinler" vardı.

Doktorlar, din adamları, muhtarlar...

Süryanileri sindirmek için ne gerekiyorsa yapılmış.

Bütün bir halka karşı tehdit ve baskı uygulamışlar.

Askerler, Köy Korucuları, Derin Devlet...

Toplu göç kaçınılmaz olmuş. Avrupa ülkelerine gidenler, İstanbul'a yerleşenler...

Aziz Demir Midyatlı bir Süryani'dir. Henüz 18 yaşında iken İsviçre'ye gider. Köyünün devlet tarafından "yasak bölge" ilan edildiğini öğrenir. Arkadaşları ile birlikte yasağın kaldırılması için çaba sarf eder. Defalarca resmî kurumlara başvururlar.

Nihayet 2002 yılında amaçlarına ulaşırlar.

Bugün uzun yıllar önce terk ettiği Midyat İlçesi'ne bağlı Elbeğendi (Kefre) Köyü'nün muhtarıdır.

"Buradan ayrıldığımda Midyat ilçe merkezinin neredeyse tamamı Süryanilerden oluşuyordu. Şu anda yüz aile kaldı " diyor.

Ekliyor: "Bizi buralardan kovdular."

Tarihte geniş bir coğrafyaya yayılan Süryaniler, bugün Mardin ve çevresine sıkışmış kalmışlar. Bu bölgedeki toplam nüfuslarının üç bin civarında olduğu söyleniyor.

Muhtar Aziz Demir hükümetin Süryanilere yönelik 'dönün' çağrısını şöyle değerlendiriyor:

"Bize ' geri dönün' diyen hükümetin evvela bunun koşullarını yaratması gerekiyor."

Kadastro çalışmalarında Süryanilerin ellerindeki arsaların, devletin eline geçmesi için ne gerekiyorsa yapılmış. Süryaniler bu uygulamaya "Toprak Soykırımı" adını vermişler. Şu anda topraklarının büyük çoğunluğu orman arazisi hâline getirilmiş. Yani burada tam bir "Orman Kanunu" uygulanmış.

Pek çok Süryani geri döndüklerinde topraklarına ve evlerine el konulduğu gibi kiliselerinin ve mezarlıklarının tahrip edildiğini öğrenirler. Neredeyse tüm köyleri, korucular ve civar köylerde yaşayanların işgaline uğramıştır.

Ölümlle tehdit edilirler. Bir keresinde kiliselerine baskın düzenlenir, orada bulunanlar tartaklanırlar.

Bütün bu yaşadıklarına rağmen kimseye karşı kin ve nefret duygusu beslemezler. Barış içinde yaşamak istiyorlar.

Muhtar Aziz Demir şunu ifade ediyor: "Başbakan her fırsatta herkesin birinci sınıf vatandaş olduğunu söylüyor. Oysa biz kendimizi böyle hissetmiyoruz. Önce vatandaşlıktan doğan haklarımıza kavuşmamız gerekiyor."

Kaybettikleri topraklarının ve evlerinin iade edilmesini istiyorlar.

Süryaniler, "Lozan Antlaşması" kapsamında oldukları hâlde, uzun zaman "yok" sayıldılar. Yaşadıkları onca acılara rağmen bu antlaşmadan doğan haklarından vazgeçmediler.

Güneydoğu Süryanileri Kültür ve Dayanışma Derneği, geçtiğimiz günlerde Midyat'ta Süryanice eğitim verecek olan bir ilköğretim okulunun açılması için girişimde bulundu. Şimdi Mardin İl Eğitim Müdürlüğü'nden gelecek yanıtı bekliyorlar. Kültürel haklarını talep ediyorlar. Birinci sınıf vatandaş olmanın yolunun bu hakları elde etmekten geçtiğini iyi biliyorlar.

Onlar "eşit" olmak istiyorlar.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eylül yalnızlığı

Enver Sezgin 31.12.2013

1980 yılının 12 Eylül'ünde, sabaha karşı yapılan o meşum anonslardan ordunun yönetime el koyduğunu öğrendiğimde, pek çok insan gibi benim için de zorlu günlerin başladığını anlamıştım. Binlerce insanı tutukluluk günleri, işkence, bitmeyen mahkemeler bekliyordu.

Çok az sayıdaki arkadaşımınla birlikte polise yakalanmaktan kurtulmuştum. Benim için kaçaklık günleri başlamıştı. Artık hem polis takibinden kaçmam hem de günlük yaşantımı idame ettirmem gerekiyordu. Yaşayanlar bilir, bu hiç de kolay değildir. Evvela Diyarbakır'da gizlenmeye çalıştım. Kısa sürede bunun mümkün olamayacağını anladım. En iyisi İstanbul'a gitmekti. İstanbul'da nerede kalır, nasıl geçinirdim? Sonunda yakın arkadaşım **Bahattin Işıktaş**'tan yardım istemeye karar verdim. Kimi günler onun evinde, kimi günler de kardeşleri **İlhan** ve **Kemal**'in evinde kalıyordum. Daha sonraları buraları terk etmek zorunda kaldım, çember daralıyordu. Bir süre günlük işlerde çalıştım; matbaa çıraklığı, garsonluk, seyyar satıcılık, artık aklınıza ne gelirse...

Hemen her gün o akşam nasıl olur da bir ev bulup başımı sokarım endişesi içindeydim. Bu durum bir müddet böyle devam etti. Ardından Bahattin'in yardımıyla kalabilecek bir yer buldum. **Şahin** adında Şırnaklı Ermeni arkadaşın evinde kalacaktım. Bir yıl boyunca hiçbir sorun çıkmadan bu evde kaldım. Benim durumumda olan biri için cennette kalmak gibi bir şeydi bu. Ne yazık ki, bir yılın sonunda burayı terk etmem gerekti.

Çaresiz, daha önce günü birlik kaldığım evlerin kapısını çalmaya başladım.

Arada bir parklarda yattığım da oldu...

Sonunda bir kez daha Şahin imdadıma yetişti. Şahin'in Şişli'de bir tekstil atölyesinde çalışan kardeşi vardı. Anadolu'nun çeşitli yerlerinden gelmiş gencecik insanlar bu atölyelerde, İstanbul'a tutunmak umuduyla çalışıyorlardı. Hâliyle birbirleriyle arkadaşlık kuruyorlardı. Şahin'in kardeşi ile Bayburtlu bir genç de öyle. Bayburtlu, Harbiye'de Ermeni vakfının malı olan tek gözlü bir evde oturuyordu. İşte ben bu kişiyle o tek gözlü evde kalacaktım. İki eski yatak, bir küçük tüp, az sayıda da kapacak, tüm ev eşyalarımız bunlardan ibaretti. Ev yıkıldı yıkılacaktı. Havalara soğuyunca burada yaşamak iyice zorlaşmaya başladı. Bırakın sobayı, küçük bir elektrikli ısıtıcımız bile yoktu.

Yılın son günü gelip çatmıştı. Bayburtlu genç yeni yılı arkadaşlarının evinde karşılayacaktı. Bana gelince, ben nereye gidebilirdim ki... Akşam olmuş ben yine o sefilhanedeyim. Evin içinde bir o yana, bir bu yana dolanıyorum. Oyalanabileceğim herhangi bir şey yok. Hani küçük bir transistörlü radyo bile yeterdi. Fakat yok, yok!

Saat 22:00 sularında can sıkıntısından ve kederden iyice bunalmış hâle gelmiştim. Aniden bir karar verdim ve kendimi sokağa attım. İstiklal Caddesi'ne doğru yürüdüm. Eğlence yerlerinden müzik sesleri geliyordu. **"Şanslı insanlar gecenin tadını çıkarıyorlar"** diye geçirdim içimden. Herkes eğleniyor. Bir ben yalnız ve mutsuzum. Hüzünleniyorum. Yalnızlık duygusu bütün benliğimi sarıyor. Bu hâlde ara sokaklardan birine daldım. Tam karşıda bir tekel bayii gözüme çarptı. Sarhoş olma isteği duyuyorum. Eğlenmek değil, sarhoş olup unutmak. Cebimi yokladım. Bir büyük rakı ve biraz beyaz leblebi aldım. Bu cebimdeki son paraydı.

Hızlı adımlarla eve doğru yürümeye başladım. Bir an önce sarhoş olmalıydım. Ne polis takibi, ne açlık ve ne de yalnızlık duygusu... Bütün bunları bir süreliğine unutmalıydım.

Rakıyı çay bardağına doldurup içmeye başladım. Bir yandan içiyor bir yandan da ağlıyordum. Bir büyük rakıyı kısa sürede devirmiştım. Çok geçmeden sızmışım. İkinci gün akşam saatlerinde uyanmışım.

Bugün yılın son günü. Her yeni yıl öncesi olduğu gibi, bu yıl da o eski hüzünlü yılbaşını hatırlayıp efkârlanıyorum. Biliyorum, akşamüstü oturduğum sokağın köşesindeki büfeden bir büyük rakı alacağım. Bu kez masada beyaz leblebinin yanında başka mezeler de olacak. İçtikçe kederleneceğim.

Yılbaşınız kutlu olsun, etrafınız dostlarınızla dolsun.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yüksekova'da ne oldu

Enver Sezgin 07.01.2014

Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde meydana gelen ve üç insanın yaşamını yitirmesine neden olan olayların ardından tam bir ay geçti.

Olayı hatırlayalım: 6 Aralık Cuma günü Orman Mahalle'sinde bulunan PKK'lilere ait mezarların tahrip edildiği iddiasıyla iki bin civarında bir grup şehir merkezine doğru yürüyüşe geçer. Ardından burada bir basın açıklaması yaparlar. İşte ne olduysa bu esnada olur. Polisler gaz bombaları ile kalabalığa müdahale eder. Çoğunluk dağılır. Geride yüz civarında insan kalmıştır. Polisin "**gaz saldırısına**" taşlarla yanıt verirler. Güvenlik güçlerinin cevabı daha da sertleşir. Hedef sadece taş atanlar değildir. Neredeyse orada bulunan herkes saldırıdan nasibini alır.

Yüksekova'da o gün bir vahşet yaşanır.

Hakkâri Barosu Başkanı **Muhittin Güngör** şunları söylüyor: "**Bugüne kadar ilçede benzeri sayısız gösteriler oldu. Ancak ilk kez polisin bu kadar sert davrandığına tanık oldum.**"

Aynı gün Hakkâri Valiliği'nin basın açıklamasında şu iddiaya yer verildi: "**Olayların başlamasından bir saat sonra eylemciler sekiz dokuz uzun namlulu silahla değişik mevkilerden TOMA araçlarına ateş etmeye başlamışlardır.**"

Baro Başkanı Güngör, bu iddialara itiraz ediyor.

"Ortada herhangi bir silah yok. Üstelik olay yerinde de iddia edildiği gibi mermi kovanları da yoktu. Savcıya olay yeri incelemesi yapılmasını istedim, kabul etmedi."

İlçede genel kanı **herhangi bir silah çatışma olmadığı** yönündedir. İnsanlar **bir haber ajansı tarafından basına servis edilen görüntülerin o günkü olaylarla bir ilgisi olmadığını** söylüyorlar.

Basın açıklamasına katılanlardan biri de **İhsan İşbilir**'dir.

Burada kardeşi **Mehmet Reşit İşbilir** ve yeğeni **Veysel İşbilir**'le karşılaşır. Kardeşi kaynakçı, yeğeni ise oto tamircisidir. **Ellerinde herhangi bir silah yoktur.** Üstelik her ikisi de iş elbiseleriyle gelmişlerdir. Basın açıklamasından hemen sonra işe döneceklerini söylerler.

Bunun, onlarla yaptığı son konuşma olduğunu bilemezdi.

Ortalık karışır. O güne kadar görülmemiş sayıda polis aracı kalabalığa acımasızca saldırır.

Kobra tipi araçlar, Toma'lar...

"Bize düşmanca ve büyük bir hunçla saldırıyorlardı."

Bu sözler **İhsan İşbilir**'e ait.

Bir süre sonra silah sesleri yükselir. **Polis araçlarından ateş açılır.** Olan olmuştur.

Amca- yeğen polis kurşunlarının hedefi olurlar. İnfaz gerçekleşmiştir. İki insan yaşamını kaybeder.

İki evlat, iki baba, iki eş.

Cenazeler morga kaldırılır. **Polis** bu kez **morgu basar. İnsanlara plastik mermi ve gaz bombalarıyla saldırırlar.**

Polis, cenaze törenine katılanlara da **"iyi!"** davranmaz. Panzerler onbinlerce kişinin arasına dalar. Sonra gaz bombası ve plastik mermiler devreye girer.

En sonunda ise silahlar patlar. Polisin yakın mesafeden açtığı ateş sonucu **Bemal Tokçu** yaşamını yitirir.

İlçede genel kanı **bu olayların bir kışkırtma sonucunda ortaya çıktığı ve hedefin de barış süreci olduğu** yönündedir. Üstelik bu cinayetler aydınlatılmaz ise bu tür olayların giderek artacağı endişesi yaygındır.

Muhittin Güngör'ün belirttiğine göre Hakkâri Valisi bugüne kadar herhangi bir **idari soruşturma açmamıştır.** Başsavcılığa gelince, burada **henüz kimsenin ifadesine başvurulmuş değildir.** Ancak Baro'nun bu işin peşini bırakmaya hiç niyeti yoktur.

İhsan İşbilir de öyle...

O herhangi bir intikam peşinde değildir.

Tek istediği yakınlarının katillerinin bulunup cezalandırılmasıdır.

Bunun için dava açmaya hazırlanıyor.

"Barışa en yakın olduğumuz bir dönemde bu provokasyonu yapanların peşini bırakmayacağız" diyor.

Tam bir ay önce Yüksekova'da üç eve ateş düştü. Üç anne katledilen evlatları için ağladı. Burada devlet eliyle üç cinayet işlendi.

Olan budur.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adaletin peşinde

Enver Sezgin 14.01.2014

Geçen günlerde Uludere ilçesi yakınlarında TSK'ya ait savaş uçaklarının bombardımanı sonucu 34 insanın hayatını kaybetmesine ilişkin soruşturmada Genelkurmay Askerî Savcılığı, **"takipsizlik kararı"** verdi. Savcılık ayrıca şüpheli beş komutan hakkında da soruşturmaya gerek olmadığı yönünde görüş belirtti.

İki yıldır katliamın sorumluları devlet tarafından korunuyor.

Oysa toplu bir kıyımdan söz ediyoruz. Suçsuz yere katledilen insanlar...

Katliamın geride bıraktığı acılı ve öfkeli Roboskililer...

Bunlardan biri de **Veli Encü**'dür. Veli, o tarihte Adıyaman Üniversitesi'nde öğrencidir. Katliam sırasında kardeşini kaybeder. Kahredici haberi sabah saat dörtte çalan bir telefon sonucu öğrenir.

Bulduğu ilk otobüsle yola koyulur. Henüz katliamın boyutundan haberdar değildir. Yolculuk sırasında radyodan otuz dört canın yitirildiğini öğrenir. Buna inanmak istemez.

Eve vardığında kardeşinin yanında bir de amcasının oğlunu kaybettiğini öğrenir. Üzüntüsü daha da artar. Olup bitene hâlâ inanmamıştır. Cenaze töreni sırasında yan yana dizilmiş tam otuz dört cansız beden ile karşılaşır. Bunların on biri kendi akrabasıdır. O an bir felaketle karşı karşıya olduklarını anlar.

Veli Encü iki yıldır adalet için mücadele veriyor.

Bu süre içinde devletin her türlü tehdidi ile karşılaşmış. Arkadaşları ile birlikte katliamın yapıldığı yere karanfil bıraktıkları için idari para cezası alır.

Hakkında açılmış davalardan toplam yedi yıl hapis istenmektedir.

Ancak onun bu mücadeleyi bırakmaya hiç niyeti yoktur.

"Bizim yaşadığımız acıyı görmezden geldiler" diyor.

Ekliyor: **"Bize insani değer vermediler."**

Veli Encü'nün düşüncesi bunun **"bilinçli bir katliam"** olduğu yönündedir.

Sınırdaki askerî yetkililerle yazılı olmayan bir anlaşma yaptıklarını söylüyor. Köylüler her dönüşlerinde zaten askerî yetkililere **"vergilerini!"** veriyorlarmış.

Anlayacağınız burası köylülerin **"sınır ticareti"** için kullandıkları bir yoldur.

Bunun böyle olduğunu en iyi orada görev yapan komutanlar biliyorlarmış.

Mağdurlar Şerafettin Elçi Havaalanı'nın açılış töreninden hemen sonra, yani katliamın 576. günü Başbakan'la biraraya gelirler. Görüşme sırasında **Veli Encü** davanın sivil mahkemede görülmesi talebini iletir. Başbakan bunun karşılığında askerî yargıya güvenmeleri gerektiği belirtir. Ve ekler: **"Ben ve hükümetim gerçeğin ortaya çıkması için elimizden geleni yapacağız."**

Uludere halkı, şimdi Başbakan Erdoğan'ın sözünü yerine getirmesini beklemektedir.

Roboskililer askeri yargının verdiği **"takipsizlik kararına"** tepkililer.

Karara bir tepki de **Diyarbakır Barosu**'ndan geldi.

Baro düzenlediği basın toplantısında şu ifadeleri kullandı: **"Bu kararın hiçbir hukuki değeri yoktur ve bizim için bir hükmü de yoktur."**

Baro Başkanı **Tahir Elçi** şunları söylüyor: **"Dava dosyasında saldırı emrinin Genelkurmay Başkanı tarafından verildiği açıkça ifade edilmiştir. Bu durumda askerî savcılık objektif biçimde karar verebilir mi? Nitekim vermemiştir. Biz zaten bu davanın sivil mahkemelerde görülmesi gerektiğini söylüyoruz."**

Bilindiđi gibi olaydan sonraki günlerde gazeteler haberi, "Sınırdan geçmek isteyen kalabalık gruba karşı PKK'li oldukları zannedilerek hava harekâtı düzenlenmiştir," diye geçer.

Aynı ifadeler askerî savcılığın hazırladığı raporda da vardır.

Burada soru şudur: **Bombalanan insanlar PKK'li olsalardı buna katliam denmeyecek miydi?**

Bu soruya **Tahir Elçi** şöyle cevap veriyor: "**Böyle bir durumda önce uyarı yapılması gerekiyordu. Sonra da yakalama yoluna gidilirdi. Bu ikisi de yapılmamıştır. Herhangi bir eylem içinde değildiler. Bu nedenle sınırdan geçmek isteyen grubun PKK'li veya köylü olması durumu değıştirmez.**"

Silahsız insanları "yok etme" yoluna gittiler.

Örtbas edilmesi mümkün olmayan bir suç işlenmiştir.

Otuz dört yoksul Kürt, iki yıl önce izlenen "güvenlikçi politikanın" kurbanı oldular.

Onlar geçim derdinde olan köylülerdi.

enversezgin54@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)